

**V E L E B N O S T
T I C H A**

F. Hein

L. P. 1959

Čtveráci

Lan, Jan, Dan a Fan byli sice čtyři duchem, ale jediní tělesně. Byli sice čtyři, ale ti tři co byli noví, byli zde jen proto, aby mohli vésti samomluvy. Byli čtyři, ale v souhlase se S e b o u , neboť znali j e d i n é - z něhož Blaho proudí samočinně.

Vskutku, mezi těmito čtyřmi nebylo rozdílu, neboť co řekl Lan, tomu neodporovali další tři a co řekl Jan, Dan, a nebo Fan, to bylo samozřejmostí pro Lana.

Jednou spolu seděli a Lan řekl: „Když tělo stále více uvadá, je stále obtížnější v něm bydlet.“

Jan řekl: „Když je tomu tak, bydlí se, aby se bydlilo.“

Dan řekl: „Prána stále více jakoby mizí, ačkoli je jí stále stejně a nemůže mizeti.“

Fan řekl: „Jaký je to příznak nemoci, když vdech a výdech je těžkou prací, aniž bychom trpěli příznaky astmy?“

Usmáli se na sebe a mlčeli.

Byli plni mluvy a přece – ne-mluvní.

Myšlení bylo čeřící se a přece – bez čeření.

Byli hlubokým zklidněním jati a přece usměvavý.

Šťastní - Blažení

Lan řekl: „Kdo získal mír srdce, zove se Šťastným. Kdo, prodlévaje rád o samotě, má tichý úsměv v očích a Ticho v srdci, zove se Blaženým.“

Dan řekl: „Takový je pomalých, tichých pohybů a zvířata před ním neprchají. Jeho řeč plyne zvolna, rozvázně, melodicky. Lidé k dobru naklonění rádi jej poslouchají.“

Lan řekl: „Je hluboký jak lesní tůně, v které se všechno zrcadlí.“

Jan odpověděl: „Myšlení jeho je hluboké jako moře, ačkoli vůbec nemyslí.“

Lan otázal se Jana: „Znáš jedince takového?“

Jan odpověděl: „Bydlištěm jeho je bezdomoví, ačkoli všude bydlí.“

Lan se otázal: „Víš o něm něco?“

Jan řekl: „Vím, že nelze si o něm činit dohady.“

Utichl Lan a také Jan byl tichý. Tiše dále seděli.

Po dlouhém mlčení pohlédli na sebe, Míru-plní, usmáli se v hlubokém porozumění a dále tiše seděli.

Přirozený Stav

Dan řekl: „Kdo v přirozeném Stavu mysl zachovává, je plný Vědění. Také Blaho je u něho přítomno. A také Klid – Ticho.

Kdo v přirozeném Stavu mysl zachovává – po ničem netouží. A proč? Kdyby toužil, Vědění, Blaho, Klid, Ticho – to vše by zmizelo. Kdyby toužil, neměl by více mysl v přirozeném Stavu.

Jan otázel se Dana: „A jak to víš?“

Dan řekl: „Tož, tak.“

Lan se otázel: „A jak to znáš?“

Dan osvětlil: „Tož, tak.“

Mírní, úsměvní, tiše seděli – a neměli – o čem by hovořili.

S a m o b l a ž e n s t v í

Dan řekl: „Nad hlavou spočívá éther. Kdo vědomě spočívá na temeni, rozpustil formu a vědomě je netělesný, samoblažený.

Kdo nevědomě na temeni spočine, nerozpustí formu. Létá a neví proč a do formy – těla, zpět se vrací.

Co na temeni, to ale i v chodidlech spočívá. A co v chodidlech, to i na temeni jest a také uprostřed člověka.“

Dan řekl dále: „Kdo nenásilně spočívá na temeni, je samoblažený a osvobozen v ten okamžik ode vši karmy. Je étherný, bez formy, pln světelnosti.

Kdo násilně chce setrvat na temeni, nemůže setrvat. A proč? Proto, že přítomno je úsilí. Proto není mu možno, býti bez formy, právě pro toto úsilí.“

Dan řekl dále: „V centru mozku je počín myšlení. V centru srdce je počín žádosti. Ustaneli žádost, počín myšlení se zastavuje a je Samoblaženství.“

D i s h a r m o n i e

Ob přišel na návštěvu k Fanovi. Usedl a nic neříkal. Také Fan nic neříkal.

Chvíli mlčeli, a zase znovu mlčeli a Fan cítil, že by se mělo něco říci, neboť vzněty se vlnily. Bylo sice ticho, ale ne-pravé. Bylo ticho, ale ne-blahé, napnuté.

„Tak povídej,“ řekl konečně Fan.

„No, co bych.“ Odvětil rozpačitě Ob.

A mlčel znovu Fan a mlčel znovu Ob.

Každý z nich byl zabrán v S e b e .

Vskutku v S e b e ? V S e b e a nebo v sebe?

Fan pohlédl na Oba a postřehl, že je mu trapno. Otázal se proto: „Co je u vás nového?“ Tázal se prostě proto, aby se tázal, neboť neměl nejmenšího zájmu, co je u nich nového.

A Ob se konečně rozhovořil o tom, co je u nich nového. Fan se tázal, Ob odpovídal a Fan se znovu tázal a Ob znovu odpovídal. A pak hovořil Fan o tom i onom, ačkoli raději by mlčel. Hovořil však, aby Ob byl uspokojen.

Odešel Ob a Fanovi bylo velmi dobře.

Snad i Obovi bylo také dobře, když osaměl.

Tisíciletá

Byl deštivý, únorový den, když Fan byl na návštěvě u Jara.

„Vidíš, tato lípa je prý tisíc let stará a možná že starší. Tak se zde povídá,“ řekl Jar Fanovi, a Fan vzhlédl.

Zastavil se a nemohl v ten okamžik jíti dále. Ztotožnil se s lípou, jala ho velebnost věků a slast srdce.

Bleskem, tak rychle to přišlo – pocit příbuzenství, pocit totožnosti s věkovitou lípou.

Tělo lípy je holé, hluboce rozervané, ční majestátně k deštivé obloze. Z útrop rozervaného, obrovského kmene, který dvanáct lidí má co obejmout, je mnoho vzrostlých šlahounů, silných prutů, které se vinou různě kolem pně, jakoby děti to byly prastaré lípy, které chtějí matku svoji ochránit.

Div okolí, div celého kraje.

I kraji trůnicí zříceniny známého hradu, jakoby před tímto divem přírody daleko ustoupily. Tak zdá se Fanovi.

A kolem lípy popukaná zeď. A touto zdí puklou, rozvětvují se kořeny v okolí. Tak mocný je život oné lípy, že kořeny její zeď roztrhaly.

Kdo Nekonečno žije, podoben oné lípě je. Jak mohl by snášeti, aby byl obehnán mentální zdí?

Tak blesklo Fanovi.

A Jar na Fana se obrací a na jejich lípu se též otáčí a pozorně ji znovu prohlíží.

Obrovský kmen je z jedné strany odhalený a veliké dutiny v něm.

„Zde jsme si hrávali a schovávali se, jako děti,“ říká pětapadesátiletý Jar a pokračuje: „A to byla stále stejná jako teď a naši staří rodiče také ji takovou pamatují.“

Fan na půl vnímá řeč, neboť slast i strast tisíciletí vibruje v něm. A oči v obdivu hledí a hledí.

10.2.1957

Osvícení Janovo

(odhalení plynulého žití Pravdy)

Jan běží v pozdní večerní době prázdnými ulicemi k domovu. Nevnímá tělesnou tíhu, neboť má dojem, že je éterný. Oči má nadměrně rozšířené. Kdyby v ně náhodný chodec však pohleděl, spatřil by že Jan nevnímá jimi okolí, neboť má pocit upřen v srdci. A srdce jeho hoří, nesmírně hoří a těla pocit je éterný.

Jan sen jeví se Janovi vše. Jako sen jeví se mu tělo. Jen měsíc rozlévá jakoby magickou vůli na bezmračné obloze. A Jan k domovu běží, tělo maje éterné.

Nesmírná Svatost jakoby padla na zemi a ve všechno se proměnila. Tak zdá se Janovi, když k domovu spěchá pozdě v noci.

Přichází, svléká se, uléhá. Svatost bezmezná. Srdce je v jediném Ohni Svatosti.

Spí? Bdí? – Sám Sebou jat, Jan v úžasu nesmírném hledí.

Jeho šat, těla plášť, který obývá, on sám se vším všudy je plný očí a není od nich rozdílný.

Ze předu, ze zadu, zdola, shora, uvnitř i vně, hledí Jan sám na sebe, jak z nespočtu je složen očí.

A každé toto oko je nezměrnou Svatostí. Modlí se každé oko nezměrnou Svatostí beze slov, bez myšlenek, je samo touto Svatostí.

Jan vyskakuje pozdě v noci z lůžka. Oči jeho hluboce jsou rozšířeny.

Je mu jasno tak, že nemůže býti již jasněji.

Je mu jasno TO – co bez přicházení a odcházení.

T i c h a z v o n ě n í

„Je podivné,“ řekl Fan Danovi, „jak pošetile si počínají mnozí, kteří chtějí přijít k Sobě.“
„Kdyby měli tolik milosrdnosti k bližním,“ odvětil Dan, „jako mají k sobě, přišli by snadno k S o b ě.“

Fan řekl: „Mnozí říkají, že se poctivě snaží myšlení zastavit, ale ono to prý nejde.“

Dan se usmál a řekl: „Je to podivné, co pro nás je samozřejmé, to u většiny je zcela opačné.“

V porozumění pohleděli na sebe a hovořiti přestali.

- - -

Zvoní Ticho, slyšíš jej. Myšlení se rozplývá a přítomno je ne-myšlení. Vnímáš jej?

Klid mohutný panuje. Všude je Samoklid, Samoklidu velebení.

Jsi tichým tak, bys naslouchal Tichu a slyšel Jeho zvonění?

- - -

„A“

Fran s Fanem jednou sami seděli a mlčeli.

Po chvíli mlčení řekl Fran: „Je to zajímavé, jak kdo vyslovuje „A““.

Fran v různých obměnách počíná vyslovovati „a“. Je puštěný rozhlas, různé hlasy v něm hovoří a Fran napodobuje různá jejich „a“.

Z jeho hrdla ozývá se „a“ – tvrdě znící,

„a“ – měkce znící,

„a“ – čistě hrdelní,

„a“ – nosové, které se mění jako by v „o“,

„a“ – dlouze znící,

„a“ – udivené, radost a různá další „a“.

Rádio bylo zavřeno, zmlklo. Fran dále však ještě říká „a“, „a“, „a“, které různě zní.

A Fan se směje.....

K a m e n n é S a m b h a v i

K Fanovi přišel na návštěvu jistý pan H., který dlel asi osm let v Indii. Prohlédl znalecky velkou sochu kamenného Buddha a řekl, že je asi z Templu z Ceylonu a starý velmi k tomu.

Fan v duchu odpověděl: „Nemám žádných námitek k tomu, jen vím, že Svatost šíří kolem „mého domu““.

A nahlas řekl: „Jistý známý mě s úsměvem děl, že mám jej k tomu, aby za mne meditaci prováděl.“

A p. H. se smál....

A v myšlenkách Fan p. H děl: Nemůžeš vědět, že známe velmi jsme na prvé pohledění. Po prvé, když jsme byli spolu, byl sice kamenný, ale oživil velmi - byl prostě živý. A klid vzájemný je velmi příjemný. Ctitelka jistá přidala dvě růže tomuto Buddhovi.

A on tiše, živě sedí a jedna růže z dlaně hledí. Svatost velká z něho hledí. Ví, jistě, že ponořen je v Sambhavi, v nezměrné všesvětlo – všehledění.“

Odešel p. H. jenž kolem osmi let žil v Indii. Velmi dlouhá a poutavá byla před tím jeho řeč. Co však je to proti Svatému Mlčení?

29.5.1957

1.5.1959

Kdo jest pravým křesťanem?

Takový, kdo jím jest, jistě se dobře seznámil s učením představitele křesťanství a toto prakticky žije.

Nemohu býti Křesťanem snad proto, že nosím zevní odznaky křesťanství, jako jsou kalich, Bible Svata, Kancionál, kříž či jiné předměty, na Křesťanství poukazující.

Nemohu býti Křesťanem, jsem-li pln hněvu k tak zvaným pohanům či jiným odpůrcům Křesťanství.

Nemohu jím býti, vzplanu-li dokonce být i spravedlivým hněvem proto, že snad mi odpůrce zesměšňuje mé odznaky či jiné zevní symboly Křesťanství a jsem-li v tomto rozpoložení dokonce schopen fyzického násilí na takovémto spolubližním, nebo jinak mu ubližovat slovem nebo myšlením.

Copak Světelný-Galilejský nezadržel Petra v zahradě Getsemanské, jenž s obnaženou zbraní chtěl se vrhnouti na útočníky?

Cožpak praví Křesťané netrpěli potupy od svých pronásledovatelů, aniž by vztáhli ruku k sebeobraně?

Ne však tak se chovali jiní v křížáckých taženích, které vedli lišácky lstiví, nenávistní, neupřímní Jezuité.

„Okno za okno, zub za zub“ není heslem Křesťana, ale vskutku nevědomého jedince.

„Kdo do tebe kamenem, ty do něho chlebem“, je stále platné pro pravého Křesťana, třebaže v současné době i v dobách jiných, je a bylo k posměchu. Komu však? Jedincům, kteří se od Pravdy odklonili.

Jaké myšlení, slova a tělesné skutky jsou, takovým je svět toho kterého jedince.

Jak může vypadat svět jedince, zvráceného, špatného myšlení. Podobně jako on sám, neboť svět vyvěrá z něho.

Přívřivenci japonské sekty buddhistické Šingon tvrdí, že celý vesmír, celý svět, tráva i kámen, všichni živočichové a s nimi i člověk, jsou Buddha. (tj. stav plynulého Osvícení). Jen lidé toho netuší. Dosáhnou tohoto stavu, když své tělo, myšlenky a řeči sladí do stejné harmonie s veškerenstvím, prostoupeným Buddhou, tj. čirým světlem, Pravdou, neboť pod slovem Buddha je vskutku třeba myslet čiré Světlo, Bytí. Prázdnota-Šinyo. Ten, kdo se s uvedeným trvale ztotožní, je zván Buddha.

I Světelný-Galilejský přivedl myšlení, slova i tělesnost ve sladění s veškerenstvím, a proto byl vzorem vskutku pravého Křesťana, jenž přijmuv Křest Dechu-Ducha Universa, s Ním se ztotožnil.

Ukazujeme zevně ty a nebo ony známky Křesťanství, ale vskutku velice daleko máme k pravému žití Křesťanství, neboť ono má-li býti pravé, musí býti takové, jako bylo v Ježíši Kristu a všech jeho světlých následovnících, které ne jen slovy, ale myšlením a zjevnými činy uskutečňovali věčně živoucí Pravdu.

Nechť proto pravá Síla v každém z nás se nejen objeví, ale stále svítí, abychom prakticky Křesťanství žili.

Ano, budiž naše řeč, je-li souhlasná.

Ne, budiž řečeno, je-li záporná, neboť příliš mnoho příliš prázdně svět slov používá.

Jen jediné je nám třeba, chceme-li Křesťanství pravé uskutečnit: Býti v harmonii se všemi lidmi světa, se všemi tvory, se všemi náboženskými soustavami i jejich protiklady, které vpravdě vyvěrají z každého z nás.

Sejdeme-li se za účelem poučení, za účelem Sebepoznávání, mějme na mysli to hlavní:

Rozmluvu o Učení a Svaté mlčení, jak prohlásil Tathágata-Osvícený.

26.8.1958.

K ř e s t' a n s k á ú t o č n o s t

Je-li u Křesťana přítomna zevní útočnost, jak by se mohl cítit a prohlašovat, že Křesťanem vskutku je?

V pravdě jím není v tomto případě, neboť má býti pln pokory, pln vnitřní Tichosti, která skrze tělesnost voní, tiše vyzařuje.

Aniž by jedině slovo musel proslovit, tu Tichost tato sama za něho hovoří. A ona je útočností pravou, pravého Křesťana.

Je proto takovou, protože v mlčenlivé pasivitě nejvíce útočí na neklidné okolí.

Buďme proto tiší srdcem, neboť srdce tiché je plné Míru, prosto vznětů, žízně.

A tomuto stavu říkáme pravá křesťanská Útočnost, máme-li se za pravé Křesťany považovati.

Tato Útočnost ovšem není útočností v zevním smyslu, není vůbec vpravdě útočností, neboť srdce ztišené, srdce plné Míru, srdce, které je jako nic, srdce, které se rovná vyhaslému prášku popele a které je přece jako třpyt, jak, na koho mohlo by útočit, když zde není n i c ?

Kéž jsme podobní srdci takovému stále víc.

Kéž stále víc jsou srdce naše jako nic, jako třpyt.

27.8.1958.

Mlčení

Lan řekl k sobě jednou sám, tiše, bez myšlenek: „Kéž bych uměl mlčeti jako Ticho všech tich.“

A v myšlenkách děl: „Kéž umím mlčeti jako pěna, neboť je-li tomu tak, je zde ihned Nádhera.“

A dále v myšlenkách hovořil: „Nemyslím na to, či ono, neboť Pravé je samočinně přítomno.“

A pokračoval: „Kéž mlčím přirozeně víc jak ryba, neboť to není žádná chyba, když ústa oněmí, když vzněty nežijí.“

Vzněty u Lana ustaly a Ticho vonělo – a stále voní. Je velkého Ticha velké zvonění.

A Lan se diví: „Ústa má, kam jste se poděla? Všude jste plna Plodnosti v bezhlesné Radosti.“

Leden 1959

P o h á d k a ? S n ě n í ?

Dan řekl Lanovi: „Bylo jich mnoho. Za života byli velmi hašteřiví. Jeden chtěl dříve jísti nežli druhý, druhý chtěl dříve pít nežli prvý. Proto se hašteřili, utrhalo se na sebe a ubližovali si.

Jedli, pili, milovali se a množili se. Množili se, protože se milovali a proto že stále jedli a stále pili a o nic více se nestarali.“

Po smrti zrodili se jako vrabci.

Usedají, kde se dá, zobají všechno, co se dá jísti, i co se dá těžko jísti. Jedí a pijí, pijí a jedí. Jsou lidem velmi užiteční, ačkoli mnoho lidí o tom neví.

Mají však různé nectnosti. Stále se mezi sebou hádají, a když zobají potravu a pijí, navzájem se na sebe utrhuje a se klova. Jsou nečistotní při pití vody, neboť tam kam chodí pít, pustí občas také své výkaly.

Když člověk jim chce pomoci, tu před ním prchá, nebo zle na něho se utrhuje, zuřivě zobáčkem do prstu jej klovnou a pustit prst nechtějí a drápky při tom do masa zatínají.“

Lan řekl Danovi: „Mají velmi mnoho dětí, asi třikrát do roka, neboť jsou vskutku velmi plodní. Mají zlodějské způsoby, neboť je od lidí buď odkoukali, a nebo vlastnost tuto po nich zdědili.“

Dan řekl: „Je třeba láskyplně se k nim chovati, ale ne je hubiti.“

Lan odpověděl: „Je třeba býti k nim milosrdní, neboť jsou to naši drobní, milí spolubližní.“

„Správně díš“ odvětil Dan Lanovi.

Klícka

Jan s Lanem spolu seděli. Jan řekl: „Je maličká klícka, v které jsme se usadili. Nad ní je další klícka a pak ještě jedna klícka. Pak teprve klec a v ní blázinec.“

Lan řekl: „Svět je klec, velký blázinec a přece je jen vzdušná bublina, která z chtivých myšlenkových vznětů vyvěrá.

Tělo je jen klícka a v něm srdce, další klícka. A v té klícce bod, jenž vidět není. Tento bod se pohybuje ale všemi směry. Třebaže je všude viditelný, není snadno k nalezení.“

Jan se tázal: „Proč je tolik těžké ne-myšlení, když je viditelné, jako slunka zrcadlení?“

Lan odpověděl: „Pro přítomné chtění.“

- - -

Záblesk?

Dan u stolu sedí a píše.

Vědomí Světlem dýše.

A jak?

Tož.....tak.

- - -

J a s p r v é h o M á j e

Lan do sedmi spal a pak vstal po delším večerním bdění. Uzavřel okno a smysly těž, aby nevnímal hlučení.

Klid rozhostil se zas a tiše zůstal stát. Protože nevolán - - - zůstává stále v S o b ě stát.

Dan do sedmi spal a potom vstal. Mezitím hodinky se mu rozbily. Hledá a hledá – kolečka ozubená, kde jen jste? Při hledání nevnímá Lan čas a přece silou zvyku, tělo se nechce vzdát.

Hodinky zcela se rozbily - - - množství šroubečků, koleček zubatých, úplně se rozdvojily.

Lan ulekl se nejprve než přišlo vědomí, že musí tomu tak být.

Kdo osvobozen je od času, zažívá veliký Sebeklid.

1.5.1959.

- - -

S m í c h

Radostně vzletný. Není naplněn nízkostí.

Radostný, letný – bez smrtelné úzkosti.

- - -

Hlubiny Ticha

(hymna v osmnácti verších)

1. Svatost bezmezná nemá tvar a jménem také nazvat nelze. Ticho bezmezné je „zde“ i „tam“. Vše od Něho je nerozdílné.
2. Údolí lesní ztišené. Toť zrcadlení tvé. Proto se cítíš Tichem jat, že slovy nelze povídat.
3. Ohnivá koule zapadá, oblaka jakoby v tu chvíli znehybněla. Vítr se utišil – houšť vznětů též se rozplynula. Kam poděla se tíha těla?
4. Oko je jasné jak rozklenutá modř, neboť vše – všude, zrcadlí se Jedinost.
5. Proč jazykem hýbati? Proč neklid v srdci mít? Když stačí jenom zlomek vteřiny, bys propastné Ticho Sebe mohl žít.
6. Tam chvála – zde hana slyšet zas. Takový, kdo takto kráčí, slyší vždy znovu osobní jen hlas.
7. Tam chvála, zde hana zas; kdo protikladem tímto jat, nevnímá nikdy vesmírný svůj šat.
8. Tam, kde je protiklad, je přítomna vždy strast. Sluncem a deštěm jsi-li jat, vnímáš též teplo a nebo chlad.
9. Vejdeš-li v Samotu, ačkoli mezi lidmi žiješ, hlasy se ozvou hned; Had nenávisti tebe jal, neboť bližních se stranuješ.
10. Vejdeš-li v Samotu a se „zevní“ též jsi v harmonii, proč dbal by jsi hlasů, které tak a nebo jinak míní?
11. Kukačka volá stále své, skřivan též přirozeně jásá. Jsi-li zapojen v Sama Sebe, je plynulá a nezměrná Tvá Krása.
12. Ticho nezměrné všude, všechno je. Vnímej bez vnímání Svatost, jak Ticho všudepřítomné.
13. Když vcházíš Tam, kde kroky všechny dozněly, tu nenávist a také láska zcela zmizely.
14. Kde srdce „mé“ a kde je „tvé“? Kde „moji“ bližní bydlí? Kde, koho, nenávist a láska trýzní?
15. Blaženství když se jeví co mohutný Vše-oceán, bolest i kdyby velmi mohutná, mizí hned jak v hřejivém slunci mlhy van.
16. Van Ticha Nezměrna je jemný nesmírně a Vůně tato odevždy přitahuje vesmírné.
17. Do slov je vloženo co vložit nikdy nelze, neb jazyk vždycky selže.
18. Ztišené tělo, jazyk nehybný, ztišené myšlení. Srdce podobno popeli, v němž jiskry ohně nezůstaly.

T i c h o

„Ticho zvoní,“ řekl Fan Danovi.

„Mohutně,“ odvětil Dan.

„Je uvnitř i zevně,“ řekl Fan.

„Je zde i vedle,“ odpověděl Dan.

„Jiskří,“ tiše řekl Fan.

„Voní,“ tiše odpověděl Dan.

„Slyšíš?“ tázal se tiše Fan.

„Hm,“ tišeji odvětil Dan.

Fan pohlédl po chvíli na Dana, usmál se a tiše se otázel: „A jak?“

Dan pohlédl úsměvně na Fana a taktéž tiše odpověděl: „Tak“

- - -

A Ticho velmi zvoní, jiskří, voní. Je plné Radosti Nesmírné.

- - -

Mnohé a jediné?

Dan řekl Fanovi: „Nemyšlení je Nirvána.“

Fan se otázal: „A jak?“

Dan mlčel... a pak řekl: „Myšlení je také Nirvána, mluvení též a zjevný čin také.“

Fan se otázal: „A jak to víš?“

Dan odpověděl: „Tož, tak“

Fan řekl: „Je-li tomu tak, jak říkáš, není potom Samsára.“

Dan odpověděl: „Není.“

Přišel k nim Klam a otázal se: „Smím se ptát, o čem byla řeč?“

Fan řekl: „Všechno je Nirvána.“

Klam odpověděl: „Ne! Všechno je Samsára, neboť vše je pohyb, vlnění. Za tímto pohybem je další postupné vlnění a pak je Klid. A právě tento Klid je Nirvánou.“

Dan se usmál a řekl: „To je tvé myšlení o tom.“

Fan řekl Klamovi: „Tvá mysl je plná.“

Klam se otázal: „Čeho?“

Fan odpověděl: „Mnohosti“

„A co je mnohost?“ tázal se Klam a Fan odpověděl: „zdání.“

„A co je zdání?“ tázal se Klam. „Mnohost,“ řekl Fan.

Dan řekl: „Co je mnohost, to je zdání a co je zdání, to je mnohost.“

Klam řekl: „Jelikož se cítím jako tělesný, který má jméno, tvar, pocity, vjemy, představy a vědomí, a vidím že je tomu též u množství jiných jedinců, je to zdání?“

Dan odpověděl: „Ano.“

„Jak to tedy, že tvrdíte, že to také Nirvána a že vše je Nirvána?“

Dan odpověděl: „Dovedeš-li zmizeti uvedenému, objeví se ti toto jako Nirvána. Nedovedeš-li toho, jeví se ti to jako Samsára.“

Fan řekl: „V tom to spočívá. Dovedeš-li zmizeti sobě, zříš klamně jako Nirvánu. Nedovedeš-li toho, zříš toto jakoby skutečné, jako mnohé.“

Dan řekl: „Toto mnohé je zřeno jako jediné, když rozpuštěn je tvar a s ním jméno. Toto mnohé a jediné je však totožné. A dále, je-li toto totožné zřeno jako mnohé, vznikají dojmy strasti, které jsou však stejně klamně jako toto mnohé. A dále, je-li toto mnohé zřeno jako jediné, pulsuje samoslast a není žádná strast přítomna.“

„Již chápu,“ řekl Klam. „Splyne-li mi mnohost v jedinnost, mizím a prožívám tuto jedinnost jako všudepřítomnost, která je současně nikde.“

„Ano, tak je tomu,“ odpověděl Dan.

O d á v á n í

Kdo dovede dávatí, aniž by věděl, že dal, tomu je stonásobně přidáno.

Kdo dovede přijímatí, aniž by věděl, že přijmul, je svoboden, jak nespoutaný vzduch.

Je lépe dávatí než přijímatí.

Je lépe dávatí s radostí, ale ne z musu.

Je lépe, dáváme-li, aniž bylo od nás očekáváno.

Mír srdce nezískává žádný dárce, jenž vědom si je, že dal.

Toto vědomí stahuje jej v temnotu nevědomosti.

Klid Sebe nezvoní a nevoní tomu, kdo dává, hodnotí darované. Toto vědomí stahuje jej v temnoty žádostivosti.

Kéž každý dává tak, jak Kahlil Gibran říká v „Proroku“: „A jsou takoví, kteří dávají a neznají bolesti dávání, ani při tom nepocítují radosti, ani ho nepovažují za cnostný skutek. Ti dávají tak, jako tam v údolí vydychuje myrta svoji vůni do vzduchu. Rukama takových jako jsou tito, mluví Bůh a z jejich očí se On směje na zemi.“

Nesouhlasíme se Svamim Šivanandou, jenž ve svých „Čtrnácti lekcích z Radža-Jógy“ v lekci sedmé, verši šedesátém prvému říká, že: „...s každým darem dostanete zlo dárce.“

Hledíme-li na veškeré dění jako na výfuk mýdlové, jiskřivé pěny, jsou všichni dárce i obdarovaní, vnoření ve Všehledění.

Jako dárce nebuď spoután myšlenkou, žes něco někomu dal.

Jako obdarovaný nebuď spoután myšlenkou, žes to nebo ono, od toho nebo onoho – přijímal.

A každý dává v pravdě! A každý přijímá. I ten, kdo nechce, i ten, kdo tvrdí, že nepřijmul, přijmul – neboť to je zákon jednoty i tzv. mnohosti, na sobě závislých, totožných.

J a k T i c h o m o h l o b y T i c h u z l o p ř i n ě s t í ?

Trůnící nade vším Ticho (Cesta Lája-Jógy)

Co kdo miluje, s tím se ztotožňuje. Milovníci rámusu ztotožňují se s disharmonií.

Milovníci rámusu organisovaného, čili milovníci hudby, ať již jakékoli, přijímají kvalitu této, podobně jako houba přijímá kvalitu té nebo oné tekutiny, nebo podobně jako vzduch přijímá kvalitu toho nebo onoho výparu.

Milovníci jmen, tvarů, libují si ve vynalézání nových jmen, který milovník, té nebo oné věci je spokojen, ztotožněn právě s tou nebo onou věcí, buď hrubohmotnou nebo jemnohmotnou.

Milovník obraznosti tvoří vzdušné, avšak neuchopitelné, neuskutečnitelné vidiny, které jsou klamné, podobně jako vidiny hrubohmotnými smysly vnímatelné.

Kde kdo tvoří, stále tvoří a nebo též boží, to nebo ono. Šťastni ti, kdo mimo stojí.

Zastaví se – tiše – a – naslouchají.

Smysly jsou tiché.

Jen ucho naslouchá.

Neslyší nic a přece – naslouchá – velikému ztišení.

A ono ztišení se prohlubuje.

Dříve nepravidelný, slyšitelný dech se zjemňuje, rytmisuje.

A je tak jemný, že jej ani nepostřehneš.

A v mezidobí této jemnosti zvedá se z Hlubin Tvé přirozenosti veliké, tiché, přetiché zvonění.

Zvonění Ticha. Počátek počátku, Konec konců, Střed středů. Moudří zovou toto zvonění ÓM – a vyslovují je AUM.

Vrcholné je však: Nevyslovovat! Ani ústy, ani myšlenkou, ani Duší, neboť Ona se sama ozývá, bezhlesným zvučením – Mlčením.

Je v každém bleskném t e d' přítomno nade vším trůnící Ticho. Obšťastněn velmi vskutku jsi, kdo Sama Sebe slyšíš.

Proč se stydět?

Proč Mistra zapírat?

Loli přišla k Fanovi na návštěvu. Asi rok se neviděli. Byl nádherný nedělní, dopolední čas a Fan seděl doma.

„Pojď na kopec, je venku moc hezky,“ řekla Loli

Fan odmítl.

Otázal se: „Co dělá váš Mistr?“

Loli se rozhorlila: „Co říkáš, „váš Mistr“? Když je vše Jednota, tak co mluvíš tak?“

Fan řekl: „Nechtěl jsem Tě nikterak urazit, dotknouti se. Nemyslil jsem tím ničeho zlého a jsem daleko škodolibosti. Ale přece jste přijmuli Mistra B. jako takového. No a otázal jsem se, beze všech zlých úmyslů.“

Loli řekla: „Myslím, že je někde mimo P., někde na cestách.“

Fan pokračoval: „Ovšemže, máš pravdu, ale jen žijeme-li tuto Jednotu, o níž jsi se zmínila, pak ovšem otázka Mistra odpadá.“

Ozvalo se zazvonění a objevil se Karl. Fan stručně řekl o čem s Loli hovořili a jak na tuto věc Karl nahlíží.

Karl řekl: „No, běžeme-li v úvahu jen jedině Božství jako takové, pak není Mistrů.“

Fan řekl: „Ovšem, souhlasím.“

Karl děl: „Musíme však toto Božství žít, neboť hovořiti o Něm, je jen pouhou ozvěnou hlasu.“

Fan řekl: „Ano, tak je tomu. Jsou však jedinci, kteří jsou více prozářeni touto universální Silou-Božstvím. Z některých jedinců Svatost přímo jiskří. A jsou lidé mnoho, více, středně nebo méně prozářeni touto Svatou Silou a jsou přemnozí, kteří vůbec nejsou prozářeni, ale jsou tak zvaně temní. A ti, co jsou prozářeni, proč by nemohli přenášeti na jiné tuto Všesílu, která jimi protéká, zvláště, jestliže se v nich ustálila? Aby jiní mohli však přijímat, musí se rozevřítí této Všesíle tím, že smažou pýchu a nahradí ji skromností, vnitřní pokorou a oddaností k této Všesvatosti.

Je pravdou, že v přirozenosti každého lidského jedince je něco, co se v něm bouří proti područí, co nesnese povyšování se druhých. Proto člověk před člověkem se nerad sklání, tím více, čím více osobní jáství je rozvinuto. Proto nerad připouští možnost Mistra, v němž se transcendentní Svatá Síla ustálila a jehož tělo je dynamem této.

Ovšem, je-li někdo vskutku Mistrem, nestojí o to, aby se mu druzí klaněli, neboť se necítí více Svatým než poslední obyčejný kamének u cesty, nebo vše, tak zvaně nejobyčejnější. U něho je vše stejné, neboť Svatost je prostě v š e .

Přes to však ti, kdo tuto Všesílu neznají, nežijí, musí právě pýchu smazat a zaměnit ji za tichou vnitřní pokoru, skromnost. Osobní jáství se musí zmenšovat a zemřít, má-li nádoba býti připravena pro vlévání se Všesvatosti.“

Karl řekl: „Ano, je tomu tak.“ „Praví Mistři jsou však vzácní.“

Nastalo mlčení...

Karl otočen k Fanovi, řekl tiše, v zanícení: „Je to zase tady“

Ukazuje na hlavu: „Mám to zde, jako vymetené.“

Fan řekl: „Ticho, vid'? Takové, že až zvoní.“

Karl řekl: „Ano, to je ono; zajímavé, úplně jsi mi to vzal z úst. Zajímavé, jak ty to víš. Ano, až zvoní...“

Loli se zvedla a řekla Fanovi: „Přijď k nám na oběd. Máme moc dobré šunkafleky a máme jich mnoho, dostatek. Přijdeš?“

„Ne,“ odpovídá Fan

„Ale, no tak, přijdeš, vid'?“ říká Loli.

„Ne,“ zní odpověď.

„Ale, ty bys mě namích,“ říká Loli.

„Přijď. A když nepříjdeš, tak ti jídlo přinesu.“

„Zbytečno,“ odpovídá Fan, „mohlo by se státi také, že mne nenajdeš doma a musela bys to nésti zpět a nebo snísti na kopci, až vytrávíš po procházce.“

Loli odešla.

Fan s Karlem osaměli.

Karl tiše řekl: „Je to zajímavé, ticho takové, že až zvoní, jak jsi řekl. Úplně jsi mi to vzal z úst.“

„Víš,“ hovoří tiše dále, „zde“, ukazuje mezi obočí, „cítím někdy chladný pocit a někdy s obou stran se jakoby jemné teplo stahuje do středu. A v hlavě mám, jako když mě vymete. A to ticho úžasné...“

Fan, usmívaje se, tiše říká: „Až zvoní, vid’?“ A Karl přikyvuje.

10.5.1959

N e č i n ě n í

Když myšlení ustane – Blaženství rozlévá se ve fyzickém těle.

A vyplňuje vše i mimotělesné.

Když hloubání dostoupilo stadia, že není o čem již hloubati – hloubavost Sama sebe ubila a Samozářnost se v těle i mimo tělo ustálila.

To Přirozenost je pravá..

To veliké je V ú v a j čínských Mudrců - - - veliké Nečinění všech Říšiů celého světa.

Po neplodném činění - - - stává plodící stále Nečinění.

Myšlení, slovo, čin – je s veškerenstvím v Harmonii.

14.5.1959

Vklouznutí v Nemyšlení

Malý Miloš byl u Frana na návštěvě. Také Fan byl přítomen, matka Miloška a jiní ještě.

Malý Miloš chce si hrát, ale nemá žádné hračky po ruce. Vzal lopatku od uhlí, jezdí zadečkem po podlaze, strká lopatkou před sebou, která představuje vláček a jsa zabrán sám sebou, nevšímaje si druhých, hučí si: „hú, hú, hú.“

A znovu: „hú, hú, hú,“ ozývá se.

Přítomní se usmívají. Fran se dívá a dívá, pozoruje hrajícího si chlapce.

„Hú, hú, hú,“ z hrdélka malého vždy znovu ozývá se...

A Fan je potopen sám v Sobě a hledí na hrajícího si, stejně jako Fran.

A hluboké ticho, bez řečí, bez myšlenek u Frana velmi voní.

Pojednou malý Miloš ustává v hraní, zvedá hlavu, vzhlíží na Frana, oči se vzájemně střetají. Zírají vzájemně tiše na sebe delší chvíli.

A Fan, zachycujíc pohled chlapce, též vidí rozšířené oči malého, plné údivu radostného nad Sebou Samým.

Fan vidí, co také jenom Fran zachycuje – totiž bleskné zastavení myšlení malého Miloše a jeho údiv.

Fran, hledě mu v oči, jemně se usmívá, dí: „To je, vid’?“

A Fan tiše se v porozumění usmívá.

Chlapec se po chvíli probírá z omámení Sebe, z velkého Nečinění, v nepokojnou činnost.

Záblesk mizí a znovu se ozývá radostné: „hú, hú, hú.“

S v a t o s t

Svatost má Svoji Vůni
a odívá se také v tvar.
A všude trůní...

Svatost je vše...
Proč Ji popírati?
A nic není tvé...

Svatost je husté mlze podobna.
V ní trátí se vše.
A když se zvedne opona?

Svatost je stále zde...
Hrubohmotnost Ji ovšem nevnímá –
třebaže Ona i touto je.

15.5.1959

V z n e š e n o s t

Ona je to, co Svatost je.
A není rozdílné.

Když Svatostí nechceš nazvati
co všude vibruje –
tu musíš uznati
že Vznešenost existuje.

Ona je Životem všeho a všech
a patří Jí výdech i vdech.
Ovšem - - -
temnoty dokud trvají
nemohou Světla spatřiti –
proto Je popírají.

15.5.1959

Čistota

Následkem převeliké Čistoty –
lze Čistotu žíti.

A co je Čistota?
Čistota je Svatost – Vznešenost.
A co je Vznešenost – Svatost?
To je právě Čistota.

A není mezi těmito rozdílu.
Co je Čistota –
to je Svatost –
to je Vznešenost.
Co je Vznešenost –
to je Svatost –
to je Čistota.

A to je také převeliká
Tichost...

15.5.1959

Velebnost Života

Po chodníčku si vykračuje maličká pěnkavička. Zde a vedle sbírá rychle zobáčkem potravu. Lidé chodí blízko okolo, ale ona nedbá toho, krotce hledí si své obživy.

Po chodníčku jde též malá holčička a blizoučko se zastavuje u pěnkavičky.

V očích malého děvčátka je zřítí veliký obdiv nad krásou zbarvení pěnkavičky.

A dále, hledíc v oči malého děvčátka – zříš v nich něžnou čistotu, prostotu, čistou radostnost a přirozenou tichost.

Tiše, tiše, děvčátko stojí, v obdivu něžném hledí, opatrně, tiše stojí, aby nevyrušovalo pěnkavičku z práce její.

Pěnkavička dále zobe potravu, nevšímajíc si obdivu.

Jestlipak ví – o kráse, harmonii svého peří?

A velebnost Života mocně voní.

Nesmírný vliv Zlého

Zlý je všude, jenom ne tam, kde přítomno je plynulé Osvícení.

Zlý má pod svým vlivem nejen sedmero pekel s jejich předpeklími, ale sedmero nebi s jejich podnebesy. Má dokonce pod svým vlivem i čtyři beztvaré sféry nejvyšších Nebí, čili oblastí beztvarych, to je, sféru neomezeného prostoru, sféru bezmezného vědomí, sféru docelaničeho a sféru rozhraní možného vnímání.

Proč je tomu tak? Protože mnozí Jogínové, kteří si některou z těchto beztvarych sfér osvojí, do ní libovolně vstupují a libovolnou dobu v některé z nich setrvávají, myslí si, že žijí plynulé Osvícení.

Jsou však vskutku chyceni tou nebo onou nejjemnější ze čtyř fází beztvareho bytí, neboť plynulé, konečné Osvícení, je nad těmito čtyřmi fázemi.

Proto vskutku – moc, vliv Zlého, čili Mara, je mohutná, neboť nezasahuje jen v hrubohmotné a jemnohmotné, ale daleko ještě výše.

„Nevidíš kolem sebe mníšku družinu bohů Brahmova nebe?“ tak oslovuje Maro-Zlý Vznešeného, v řeči, která je nazvána „Brahmovo hledání Domova“.

Vznešený však Marovi-Zlému odpovídá: „Dobře tě poznávám, Zlý. Zanech naděje. Brahma Bako mne nepoznává, Maro. Jsi Zlý duch a tohoto Brahmů zde, Zlý, a tyto Brahmovy bohy a tyto Brahmovy zástupy, všechny máš v ruce, všichni jsou v tvém vleku. Mne však nemáš v ruce, Zlý. Já nejsem v tvém vleku.“

Tak hovoří Vznešení, který je plynule Osvícený, Osvobozený.

Nesmírná je moc Mary-Zloducha.

Nesmírná musí být naše ztišení, daleko mohutnější musí být naše zničení, sebezničení, má-li být zničena moc Mary. Mohutnější, nežli je mohutná moc Zlého, musí být naše vnitřní pokora, skromnost, bezžádostivost, má-li plynule pulsovati T i c h o s t N i r v á n y .

Lidskost?

Lidé zabíjí vše, ne pro nasycení, ale z oblíby a do zásoby. A to je krutost.

Ti, kdo svévolně, z oblíby zabíjí, mohou snad doufat, že znovu se zrodí jako lidé?

Mohou snad doufat, že dokonce se zrodí znovu po smrti jako andělé?

Mohou snad doufat, že prozáří je Milosrdenost a že nastoupí spásnou stezku?

Mohou snad sobě říkat, že jsou lidskými?

Říká se: „člověk, člověk.“

Co je však třeba rozuměti pod slovem člověk, z nižšího hlediska myšleno?

Říká se: „lidé, lidskost.“ Kdo jsou však ti, a kolik jich je, kteří mají právo zvát se lidmi nebo lidskými?

Ten nebo onen druh zvířat nebo ptactva „lidskost“ hubí nebo vyhubila. Zákony přírody však tuto „lidskost“ v zápětí ztrestaly a stále trestají, neboť tato „lidskost“ je velmi nelidská. Nemůže se říci, že by byla zvířecí, neboť zvířata lépe se chovají než „lidskost“.

Svého času jsme se v jedné věci zmínili, jak „lidskost“ vraždila koroptve. (A vraždí dosud). A když jich mnoho vyvraždila, larvy mandelinky se velmi rozmnožily a ohrožily úrodu brambor.

V současné době tato „lidskost“ se vrhla na soustavné ubíjení vrabců, tvrdíc, že tito jsou velmi žraví, a že „lidskost“ sama bude tím mít více potravy. Co se stalo však v zápětí? Záplavy housenek se objevily tam, kde soustavně vrabce vytloukli. A tatáž „lidskost“ dostala strach.

Poslechněte si však co praví Samuel Smiles v „Moudrosti života“ (čes. překl. str.422): „Hubení ptáků ve Francii má však také osudné následky. Housenky užírají stromy a keře, filoxera hubí révu. Waterton vypočetl, že pár vrabců sní za den červů, kteří by snědli půl akru mladého osení za týden. Do dětí se cpe mnoho učenosti, ale měly by se též učit lidskosti. Nejen hlavy, i srdce jejich má se užitečně naplňovat.“ Tolik z uvedeného autora.

Je-li člověk přímo dravý po mase, jak může dosáhnout sattvického zklidnění? Jak může dosáhnout, aby skrze toto zklidnění v blažených záblescích postřehoval vlastní Podstatu – to je Sama Sebe?

Není-li člověk naplněn slitováním, milosrdenstvím, soucítěním k němé tváři, může snad mít slitování se spolublížními dvounožci? Může snad být rozsevačem Míru na zemi?

Volá se, křičí se: „Chceme mír.“ Mír však je pravou přirozeností člověka a tato přirozenost se jeví v nenásilí, jedné z pěti zásad mírového soužití, hlášeného Hindskými Filozofy.

„Quo vadis domine?“ tázali se Ježíše.

„K čemu spěješ, světe?“ tážou se dnes ti, kteří více přemýšlejí a s obavou hledí ti, kteří němé tváři i spolublížním lidem velmi škodí.

„Lidskost“, která je velmi nelidská, jako „lidé“ se znovu, po smrti, nerodí.

Jsme-li bití v každém kroku svého bytí - - - na koho mohli bychom naříkat? Sami Sobě klademe účty.

Smrt je tichá, hluboká, přetichá, nevyzpytatelná, spravedlivě účtující.

Tichost, Hlubokost, Přetichost, Živost nalézají ve Smrti Spravedliví. Učme se proto Spravedlnosti!

T ř i b l á z n i ?

Tři přátelé, Dan, Jan a Lan seděli spolu na lavičce v parku, a mlčeli...

Dan přerušil mlčení a řekl: „Kdo dovede myslet, mluvit, pracovat, aby mu to bylo jedinou písni Radosti?“

Jan řekl: „Kdo dovede myslet, mluvit, pracovat, aniž by myslil, mluvil, pracoval?“

Lan řekl: „Kdo dovede toto trojí sjednotit, aby neviděl rozdíl a zapomenout i toto sjednocení?“

Seděli dále a mlčeli.

Poslouchal je Mus, aniž by o tom věděli, přišel k nim a řekl: „Co to mluvíte za hlouposti? Jednou řeknete to, a pak to převrátíte a popíráte.“

Oni pohleděli na sebe a zasmáli se.

Mus se rozlobil: „Podle vaší řeči, patříte do blázince, neboť kdyby se měl svět podle vás řídit, všechno by zhynulo, byla by stagnace.“

Dan řekl: „Co ty víš. Myslíš, že víš a zatím nevíš a právě v tom je tvoje obtíž.“

Jan řekl: „Co ty znáš. Dokud znáš, neznáš a jsi velmi chud – neboť třebaže mnoho máš, vůbec nic nemáš.“

A Lan se velmi smál, až mu stékaly slzy radosti po líci.

M u s

Mus si řekl: „Chci poznati Boha, abych vše věděl a vše znal, neboť ti tři, které jsem poslouchal a viděl, jak se bavili, vypadali celkem šťastně. Dan řekl, že nic nevím a Jan zase, že nic neznám, protože vím a znám. Mluvili v hádankách, ale na blázny nevypadali. Musím asi vyvinouti větší úsilí, neboť ono mne k Bohu přivede. A pak těm třem smíškům ukáži, že jsem zrovna tak chytrý jako oni, ne-li chytřejší a že oni nemají žádný primát na moudrost.

V Písmech se praví, že kdo zná Boha, zná vše a nikoho se nemusí na nic ptáti. Budu-li věděti vše, jaké je to báječné. A já chci věděti vše, chci býti moudrým, protože je většina lidí hloupých a nikdo mne nechápe. Jelikož se jmenuji Mus, tu musím. Co chci to se mi zdaří, neboť mám pevnou vůli.“

Tak a podobně uvažoval Mus.

Počal čísti Písma, pojednávající o Poznání Boha, tj. o poznání Sebe.

Denně, přímo zuřivě cvičil Mus různé koncentrace, ráno, v poledne a večer, protože byl Mus a měl vůli.

Cvičil, ale výsledky ne a ne – nepřicházely.

Proč nepřicházely? Proto, že hleděl Mus na druhé jedince jako na hloupější sebe. Proto, že za chytřejšího se považoval nežli jiní, a pro mnoho jiných závad.

Po čase počal znovu hubovati: „Asi jsou vskutku blázni ti, kdo tvrdí, že Boha lze poznati.“

Chtěl Boha poznati, ale oddanost ku Pravdě se nenaučil. Chtěl vše věděti, znáti, ale místo lásky k Bohu-bližním, znal pohrdání, upjatost, strohost.

Chtěl býti moudrým, ale místo chápání, soucítění se spolublížním, znal jen nadutost. Nemohl se proto státi zvonem důkladně v ohni vypáleným, na který lze zvoniti Vše-zvoněním.

L a n

Lan sedí na kameni u řeky, je zutý, má vyhrnuté kalhoty nad kolena a s rozkoší si myje v ledové vodě nohy. Březnové jarní vlny řeky hučí. Voda je kalná a na cípu poloostrova není celkem nikoho viděti.

Vzduch je prosycen silou životní více jak kdy jindy a slunko pozvolna počíná více hřáti.

Lan občas vytahuje nohy z vody, nechává je oschnouti a opět je vsouvá zpět v chladnou řeku.

Za jeho zády se ozval hlas: „Člověče, co to děláte? Taková zima, vždyť nachladnete.“

Lan se potočil, pohlédl v neznámou tvář a řekl se smíchem: „Možno, že dříve nežli nachladnu, vy umřete.“

„Naopak, naopak,“ řekl neznámý a přisedl vedle na kámen.

„To je rozum, to je rozum, taková ledová voda a dosud chladno.“

Lan vytáhl nohy z vody, obul se a nic neříkaje, dále seděl a hleděl ve střed hučící kalné řeky. Zaposlouchav se v šumění vody, zapomenul na souseda a s ním i času. A bylo mu moc dobře..

Vzduch voní přebytkem životní síly. Je nabit jako elektrické vedení elektřinou o vyšším napětí. A stejnoměrné šumění řeky libě zní.

Lan sedí – Sám Sebou okouzlen a vůně Všeharmonie šíří se kolem.

Kupodivu – soused jeho též dále sedí, nebojí se nachlazení a mlčí.

Jakoby též byl očarován.

Ticho Velebnosti a kolem hlučící velkoměsto se skřípípotem tramvají.

Kupodivu – velebné Ticho vše mocně prosycuje a Lan je Jím zcela proniklý.

J e d n o d u c h é

Fran a Fan si dobře rozuměli. Fran řekl: „To je právě to, že je to tak jednoduché. Proto na to nemohou přijít.“

Fan řekl: „Proto, že je přítomna žádostivost, zjevuje se současně s ní mnohost a jednoduchost není k spatření.“

Fran řekl: „Je třeba si býti neustále Sebevědom, i když se zvedá prst, nebo ať činí člověk sebevšednější věc, musí býti bdělý.“

Fan řekl: „Ustane-li žízeň, ustávají-li vzněty tužeb, myšlení se zastavuje samočinně a je zažíváno Samoblaženství, Klid.“

Fran řekl: „Co je jednoduché, to je složité a co je složité – je velmi jednoduché. Žijeme-li prostě, přirozeně, složité se v jednoduché promění. A v tom je Klid – Poznání.“

Nirvána

Froněk přišel k Franovi na návštěvu s Fanem. Froněk řekl: „Tak je to již třicet let, co jsem vás viděl naposledy v Ps.“

Jasně modré oči ležícího Frana zahleděly se zkoumavě ve tvář Froňkovu, který též tázavě na Frana vzhlíží.

„Co byste rád věděl?“ táže se po chvíli Fran.

„No,“ nesměle říká Froněk, „prožívám již delší čas takové krásné vyprázdnění od myšlenek. Pocit těla při tom není a za tím v pozadí takové veliké T i c h o . Nemám pro to ani slova.“

Fran mlčí a hledí dále na Froňka, který se odmlčuje.

Po chvíli říká Fran: „No a? - - - - - co dále?“

Froněk řekl: „No, je to takové krásné, že bych v tom chtěl být stále. Je to takový blažený stav, je při tom blaženost.“

Fran řekl: „Vždyť to máte stále.“

Nastává mlčení... Poslouchající též přítomný Fan se usmívá. Vonící propast Ticha uchopuje zmlknuvšího Froňka, který po chvílce odvětil: „Ano, již je to tu zase ve vaší přítomnosti.“ Když to ale není stálé, plynulé, neboť za chvílku ve styku se světem nastává rozvití myšlenek a tento stav spočinuvšího Samoticha se ztratí.“

Fran mlčí a dále hledí na Froňka. Po chvíli říká: „To jsou vaše myšlenky o tom.“ A Froněk mlčí...

A znovu vonící propast Ticha je zde, která jakoby během rozmluvy mizela.

Fran říká: „Ty myšlenky, to je také Nirvána.“

A dále pomněnkově jasné oči zírají na Froňka, který mlčí a kterému je velmi dobře v přítomnosti Franově.

Na chvílku tyto oči střetají se s očima tiše se smějícího Fana a mihne se v nich též záblesk úsměvu.

A propast Ticha je stále zde – bez přicházení, bez odcházení...

21.5.1959

Na zelené louce

Oten leží na boku na pláži a hraje se svou ženou a dcerkou karty. Tváře má od stálého přemrštěného opalování opuchlé, kůže tvrdou, vrásčitou a oči tupě hledí, nevšímajíce si ničeho jiného než obrázků karet. Podbradek má Oten velký a břicho a záhyby nad ním též plné tuku a po celém těle je plno pih.

Oten je přímo rozkošník ve hře karet a nezná lepší zábavy. O půlnoci může k nim zasednouti, vzbudí-li ho někdo, i kdyby měl spánek sebetvrďší.

Na pláži je množství lidí. Lan se tam také ocitl při procházce, zpozoroval Otena a Oten jeho. Není vyhnutí.

Otenova rodina zve Lana, aby k nim přisedl.

„Jak se stále máš? Proč se u nás vůbec neukážeš?“ táží se Otenovi.

„Mám k vám tak daleko, jako vy ke mně,“ směje se Lan.

„Nás je ale více,“ říká žena Otena a řeč se dále rozvíjí: „Co bych u vás dělal?“ říká Lan, „kdokoli, kdykoli k vám zajde, nic jiného nevidí než hraní v karty.“

Oten řekl: „No jo, přijdeš, lehneš, roztáhneš na slunci končetiny a ležíš jako špatně usušená mumie. To zase nehoví mě. Musím mít pohyb a něčím se zaměstnat.“

Lan řekl: „Mám nejraději zaměstnání, u kterého nemusím vůbec myslet.“

„To je blbost,“ říká Oten.

„Tak si s námi pojd' aspoň zahrát „zelenou louku“,“ říká dcerka Otena.

A Lan hraje „zelenou louku“ při které se nemusí vůbec myslet.

A Oten vedle se svou ženou hrají „kanistr“. Lan se táže: „Co je to za hru? Snad to není kanistr na benzín?“

„To je nová hra,“ říká Oten.

Lan hraje s dcerkou Otena „zelenou louku“ na zelené louce, kterou nemilosrdně spalují prudké sluneční paprsky.

Vyhrála dcerka Otena a vyhrál také Lan a nemusel vůbec, ani kapičku myslet, třebaže dcerka Otena vraštila obočí, protože musela mnoho myslet.

„Musím ještě užítí domova,“ řekl Lan na rozloučenou.

Zvolna jde z poloostrova, do polosyta nabit sluneční energií, jsa v harmonii s Energií Universa.

Lidské květiny dále sluní se na zelené louce a Oten je od opalování stálého celý odulý.

Slunce, jakoby nehybné, mocnou sílu vyzařuje.

Lidé, stále pohybliví, jsou silou touto častokrát zabíjeni, místo uzdravení, oživení.

A Síla mocnější síly sluneční, ještě mocněji září

Tichem Vševedění.

24.5.1959

Z Lanova nemyšlení

Lan řekl: „U koho je činnost spojena s tupostí, u toho převládá nevědomost. U koho je činnost spojena s pociťováním klidu, u toho svítá Vědění.“

Moudrý, leží-li na slunci, vtahuje v tělesné netělesné. V pravý čas vstane a usadí se ve stínu. Blázen činí opak. Proto je dobře vyhnouti se bláznů.

Když roznicením Ohně vnitřního jeví se zevně „husí kůže“, proč bychom se chodili opalovat?

Když svatým nadšením pro universální Všesvatost je v tělesném plášti blaženě, proč v zábavách zevních se rozptylovat?

Kytici květin když někdo natrhá a přinese ji, netřeba nám samotným ji trhat.

Vše samo jde, ačkoli stále stojí. Všecičko v Klidu velkém je, třebaže zdánlivě v myšlenkovém roji.

Zde pláče jeden pro milou a ona také slzy roní a jinde zase jiní se ve smíchu objímají.

A v zápětí – obraz tento se mění, nebo kdo pln smíchu byl, je celý od pláče utrápený a prvý je zas smavý.

Bleskně se pocity trojí mění, z bleskových vznětů je složeno vědomí. Co bylo ale odevždy, to takové stále je a beze změny.

A co je to? To Pravé je – to Tiché je. To veliké je Mlčení.

Žebrákem velkým je kdo nezná TO – beze změny. A kdyby pánem světa byl je zcela žebrák pouhý, kdo nezná TO – beze změny.

Kdo nezná TO – jež bez proměny, tomu svět na újmu není. Kdo ztotožňuje se stále více s Tím, co beze změny, tomu je svět jen jako vodní zrcadlení. Zpěv Ticha, kdo v sobě stále víc slyší, tomu jsou zvuky nejněžnější, co by rámusení. Komu stále více Ticho velké zvoní – ten také dobře ví, že toto T i c h o velmi voní..

S e m a t a m - - - a u s t á n í

Jarek byl velmi, převelice dokonce dobrý, neboť se moc a moc věnoval svým spolublížním, ku prospěchu jejich Poznání. Miloval při tom nesmírně cestování. Přijel ke Kášovi a poučoval, odtud se odebral k Tóňovi a poučoval, odtud jel ihned k Pét'ovi a zase poučoval, třebaže – přespříliš poučování zdrávo není.

Jarek měl snahu, byl dobrý a dobře smýšlel s lidmi. A oni to cítili. Byl proto stále více žádán svými posluchači.

Prostě - - - jak se říká, byl „na roztrhání“.

To jediné však vskutku nepostřehl, a to, že velmi často zbytečně plýtvá svými silami, neboť mnozí z jeho posluchačů jenom na půl ucha poslouchali a byli jiní, kteří při jeho vysvětlování a poučování zívali a opět jiní dokonce klímali.

Jarek to myslel dobře, měl svoji pravdu, ze které jedinou píd' si vzítí nikým nenechal.

Stalo se však jednou, že přišlo jakési „něco“ a toto „něco“ způsobilo, že Jarek se v údivu pozastavil.

A stala se pozoruhodná věc.

Jarek zanechal zcela cestování a poučování a velmi dlouhou dobu jej nikdo nespapil. A když jej spatřili po dlouhé době, tu ti, kteří ho dříve dobře znali, říkali: „To vůbec není on, ale jakoby někdo jiný.“

Proč tak říkali? Totiž proto. Dříve velmi mnohomluvný stal se málomluvným a raději dával přednost Mlčení, neboť pochopil, že nejlodnější je to Mlčení.

Jogín

Osip byl tichý a dobrý. Byl málomluvný a nebyl nikterak nadšen mnohomluvnou společností.

Sestra Osipa, Roza byla také dobrá, ale trošku méně, než-li Osip. Měla velmi ráda mnohomluvnou společnost u nich často se scházející, sama byla velmi mnohomluvná a přesvědčena, že je předurčena, povolána k vyučování o věcech Ducha. Pro svoji mnohomluvnost a jiné zápory, nemohla vycit'ovat plně vůni pravého, převelikého Mlčení.

Fan s Osipem se měli rádi a dosti si rozuměli. Když byli jednou sami, řekl Osip Fanovi: „Jednou jsem jel, ještě když jsem dělal řidiče u tramvaje a nastalo zmenšování. Viděl jsem se jako bod. Cítil jsem se při tom všude a bylo zde současně uvědomění, že řídím tramvaj. Nevnímal jsem však zvonění průvodčích a tenkrát jsem jednu nebo dvě stanice přejel a lidé hubovali. Bylo to však plné Blaženství.“

Fan řekl: „To je velmi dobré a daleko mocnější stav, než-li mnoho různých visí.“

S Rozou si Fan méně rozuměl. Kdysi k nim občas chodil a později zcela ustal.

Osip zemřel a Roza poslala Fanovi oznámení. Fan odpověděl soustrastným dopisem.

Komu čest, tomu čest. Osip byl velmi dobrý, tichý, málomluvný a jak bylo řečeno, měli se s Fanem rádi. A přece Fan nešel na pohřeb Osipovi, neboť Jogínovi není třeba chodit na pohřeb. A pak? Necht' mrtví mrtvé pohřbívají, jak je psáno v Bibli.

Roza poslala Fanovi později další vysvětlení, kde uváděla, jak velikým byl Osip. Zřel prý všechna Slunce Jogínů, atd. atd. A připsala nakonec: „Odešel tichý, odešel Jogín - ne indický, ale český.“

Fan přečetl a usmál se.

Obsah celého dopisu byl velmi hezký, ale ukončený nebylo hezké a vyvěralo z nevědomosti Rozy.

Má-li býti kdo zván Jogínem, Rozi, pak v první řadě je to ten, kdo rozpuštěním egoismu ztotožnil se s Všebožstvím a toto více méně žije.

Jogín nižších stupňů, žije méně toto Všebožství a Jogín vyššího stupně prožívá toto častěji. To je, tak zvaná extase, neboli Samadhi. A Řišiové, neboli Mudrcové, nebo Maharišiové, čili velcí Mudrci, jsou plynule ztotožnění s tímto Všebožstvím a není u nich duality naprosto žádné.

Jelikož toto Všebožství je Všejsoucí, Všudejsoucí, tu nemůže býti Jogína, který by měl název „indický“ a nemůže býti takového s názvem „pravý český“.

Sestra Osipa, Roza ovšem toto nevěděla, neboť by uvedené nenapsala. Až dojde pravého Vševedění – pozná – že nikde žádných hranic není, nikde žádného rozlišování. K tomu necht' jí dopomáhá Ona Všešila Universa, která dlí v jejím srdci a v srdci všech, a k Níž se pod tím nebo oním jménem modlí.

„Jóga je zastavení změn myslícího principu“ říká otec Jógu, Patandžáli.

A co je to „zastavení změn myslícího principu?“

Je to ne-myšlení, neboli ustání myšlení. Proč? Protože v ustání myšlení není změny v myslícím principu. Myslíci princip je beze změny, změnám nepodléhající. Dokud toto jako takové trvá – dotud trvá proces Jógy a ten kdo v tomto stavu setrvává, je Jogín.

Probíhá-li myslící proces dále, čili, je-li myšleno, tu Jogín „vypadl“ z přirozeného stavu, kterého se snaží znovu dosíci.

Proto: Jóga je n e – m y š l e n í

Proto: Jogín je n e – m y s l í c í , neboli ten, kdo n e m y s l í , ačkoli je zde přítomno N ě c o , z čeho myšlení povstává, a v N ě m zase mizí.

A toto N ě c o je M y s l í t e l T i c h ý , s N í m ž Jogín je totožný.

A toto N ě c o je nejvyšším, bílým Sluncem Jogínů.

Naprostý Klid

Buddhistická sůtra o Nirváně, japonsky zvaná: „Śó-gyó mu-džo, je-šo meppó,“ tj. „O vítězné cestě přes moře smrti,“ praví:

„Pomíjející jsou všichni. Narození jsou, musejí umřít. A zrození, již jsou mrtví. A jsou mrtví, těší se, že mají klid.“

Uvedené sůtre nelze každému rozumět. Proč? Že jsou pomíjející všichni, uznává každý a též to, že jsou narození, musejí umřít.

Ne každý rozumí však, že je-li zrozen, že je současně mrtev, jak sůtra praví.

Ježíš říká mládenci: „Nech mrtvé, aby mrtvé pohřbívali.“ Z toho vidno, že Ježíš nepovažoval žijící lidi jako za žijící, živoucí, ale jako za mrtvolu a živoucí zřel jen v těch, v nichž Duch byl oživený. Proto jeho další výrok: „Kdo se nenarodil z vody a z ducha, nemůže vejít v Království Boží.“

V uvedené sůtre je však ještě další význam a to velmi hluboký. Věta: „A zrození, již jsou mrtví“, vztahuje se nejen na jedince, které má Ježíš na zřeteli, ale též se vztahuje na plynule Osvobozené, kteří jsou mrtví vůči žízni, vůči žádostem zcela vyhaslí. A na tyto poslední se vztahuje poslední věta uvedené sůtry, říkající: „A jsou mrtví, těší se, že mají klid.“

Proč se nevztahuje též na jiné? Posmrtný klid nevlastní nikdo, kdo nezískal jej již za života v těle, neboť posmrtný klid neznajícího, nevědomého jedince je tupostí, ale ne klidem. A tato tupost kratší nebo delší čas trvá. A když přejde, je onen jedinec znovu vržen v koloběh strasti, v moře vznětů, které podobny jsou píchajícímu hloží.

Kdo získal klid, ten je vyhaslý-mrtvý-bez žízně po bytí, a to již za života. A proto i ve smrti a po smrti. Není tedy mrtvým ve smyslu nevědomého jedince. On je mrtvý proto, že mu to domyslelo. On rozřešil největší hádanku trvale, tj. problém člověka.

Takový daleko však překračuje smysl textu této sůtry. Proč? Sůtra praví: „Pomíjející jsou všichni.“ On však praví: „Není tzv. „všichni““. A dále říká: „Není tzv. „zrození, žití, stárnutí, smrti. Není živých, není mrtvých. Proto: Z čeho mohli by se těšit? Rovnají se světovému prostoru, který se připodobňuje prázdnotě, bezpodstatnosti všech věcí.“

Vlnění a ustání

Zestárlý tělesný zjev Frana, ošetřuje Mir. Denně obětavě, nešetře vlastního chabého zdraví, dojíždí na vzdálené předměstí velkoměsta.

Jelikož Mir je srdce dobré a má mocnou touhu po Poznání, mnoho od Frana získává, aniž by bylo zapotřebí k tomu mluvení.

Mir je bystrý a dovede vycitřovat mentalitu lidských jedinců. Proto též dobře vycitřuje ne-myšlení, šířící se kolem Frana, ačkoli mnoho a mnohé nevyřešené otázky a problémy táhnou myslí Mirovou.

Mir je vskutku obětavý a proto stále více vlnění vznětů chabne, zvláště v přítomnosti Frana.

Fran, zdá se, domyslí, Mir však dosud nedomyslí. Trvá proto delší chvíli než ne-myšlení Franovo vítězí nad myšlením Mirovým.

Mir usíná znaven, poměrně brzy. Fran usíná o něco později. Mir spánkem se sny a Fran, zdá se, spánkem beze snů.

Myšlení Mirovo ustává v blahodárném ne-myšlení Frana. Blahodárný Klid objímá Mira stále více, až se Mir v něm zcela ztrácí.

Velice mnoho získává Mir svou obětavostí a Fran to ví. Proto mu tiše pomáhá vklouzávat v ne-myšlení.

A Ticho u Frana stále stejně voní, jako před léty..

V š e – h o r a

Dan se otázel Jana: „Existuje hora, která je vyšší, jak nejvyšší hora světa?“

Jan odpověděl: „Ano.“

Dan se tázal: „Která je to hora?“

Jan řekl: „Člověk.“

„Jak to?“ tázal se Dan.

Jan řekl: „Tělesnost musí být velmi, velmi tichá, aby to mohlo být pochopeno. Vědomí se musí moc a moc zmenšit, aby to mohlo být zažíváno.“

„A jak?“ tázal se Dan.

Jan řekl: „Nesmí být přítomen jediný vznět žízně. Tělo musí být nehnuté naprosto, jako vytesáno z kamene. Nesmí být přítomny představy žádné. Při zcela nehnuté tělesnosti, vědomí spočívá nahoře. Pak zvolna se dostavuje stále se stupňující pocit větší a větší tíhy. Pak pojednou přijde uvědomění, že člověk je tak těžký a veliký jako celá zeměkoule. V pravdě, ztotožnil se zcela s tíhou zeměkoule, která podobu má hory. A tento stav je zrovna tak pravdivý, jako stav bdění, který statisíce, miliony lidí denně zažívají. Je to jeden z tak zvaných stavů abnormálního vědomí, který je však jinak zcela normální.“

Dan se otázel: „A jaké jsou další pocity?“

Jan odpověděl: „Nesmírný, mohutný Klid.“

„Tento Klid,“ řekl Jan, „je také Sebevědomý, a je nenásilný, přirozený.“

„A co tíha?“ tázal se Dan a Jan odpověděl: „Tato tíha je vlastně tíže Klid, který je vznešeně mohutný.“

„A co hora?“ tázal se Dan. „Toť vrchol hlavy,“ odpověděl Jan.

„A co dále?“ tázal se Dan a Jan odpověděl: „Zhlížíš na Sebe Sama jako na Vše-horu, která všem horám světa trůní,“ řekl tiše Jan.

„A dál?“ tázal se Dan. Jan zůstal však dále tichý.

Sklouznutí?

Fan seděl doma, velmi smuten. Jakási mimořádná tesknota padla na něho, když dveře se nehlučně otevřely a vstoupil Lan.

„Lane, jsem velmi smuten, a nevím čím to je,“ řekl truchlivě Fan.

„Copak, umřel jsi snad?“ tázal se s úsměvem Lan.

„Kdybych umřel natrvalo, byl bych jistě stále vesel,“ řekl Fan a pokračoval: „Tak to nějak na mne přišlo, jako když ti pytel hodí přes hlavu a není více jasno. Nějak se mi zastesklo, že jsem tak zcela sám, zcela opuštěn, a tak, no, přece rozumíš?“

Lan se zasmál a řekl: „Ó, ty bloude jeden, copak nevíš, že je jedním z mnoha drahokamů pravého Štěstí, býti sám? Budou tě snad druzí ve hrob provázeti, až ten tíživý zjev opustíš?“

Objevil se Dan a za ním Jan.

„Náš dvojenec spadnul,“ smál se Lan, „ačkoli ví, že je to ilusí,“ řekl Lan přichozím, a pokračoval: „Dvojenci milí, pomozte mi na nohy.“

Dan se otázel: „Co tropíš Fane za hloupostí? Což jsi zapomněl na veliké Znovuzrození?“

Jan se tiše usmál a řekl: „Ó, Fane, náš dvojenče, což jsi zapomněl, že vše utkáno je z nezměrné Svatosti? Což zapomněl jsi, že útek, osnova je Všesvatost, Pralátka sama?“

Fan pohlédl pozorně na ty tři a oči se mu ihned zasmály, velmi rozšířily, velmi rozjasnily.

„Ó, dvojenci milí,“ řekl Fan těm třem, „velmi, velmi vám děkuji za vaše upozornění, neboť mě blesklo teď - - - jak mohutný zázrakem je uvědomělé myšlení, které tímto uvědoměním přechází, rozplývá se v ne-myšlení.“

A Světlo veliké pohltilo v ten okamžik všechny čtyři.

Zpěv milujícího Samotu

Buď šťasten, jsi-li schopen žít sám, neboť je těžko jedinci mnohému, žít sám. Družnost je sice hezká, zábavná. Trnitý, holý keř však zůstane, když družnost zmizela.

Prodlévej často sám a buď rád, třebaže všednost volá na tebe, že samota je velmi tíživá. Nedbej volání tohoto, ale věz, že samota sama o sobě je veliká hudba.

A což teprve S a m o t a pravá, v níž houšť vznětů zemřela?

Co z toho, když společnost často vyhledáš? Kdykoli je snadno mezi lidmi prodlévati, bys toho nebo onoho vyhledal. Kdykoli je možno s lidmi o čemkoli hovořiti.

O samotě není však možno, každému kdykoli prodlévati.

Žena i dítě zmizí ti, milenec, manžel zradí tě, umře ti a trpíš žal. Jen žal se rodí z připoutání na kruh rodinný.

Co z toho pochází, když máš rád také tělo své? To největší je připoutanost a přináší jen zlé.

Přichází zevní úraz častý a nebo uvnitř těla nemoc zvolna vnitřnosti žere.

Co nejmilejší máme, toť tělo, které obýváme. Buďme proto rozumní.

Nechme tělo přirozeně žít, bez přebytečného hýčkání.

Je třeba zaměřit se v tomto těle na veliké Poznání.

Jen život tichý, strávený často o samotě, život neuspěchaný, je blíže postřehu Všepoznání.

Je nasnadě a známé rčení, že voda tichá snadněji břehy podemele, než prudké, hlučné a kalné vody šumění.

Zbožňovač sil

Přišel Libovač k Janovi a řekl: „Objevil jsem pozoruhodného jedince, který se dovede odhmotnit, přenesse se do pralesa Jižní Afriky, vyhledá jisté vzácné, léčivé rostliny a vstřebá do sebe jejich esence. To je zajímavé, že ano?“

Jan odvětil: „Hm.“

Libovač pokračoval: „Nebo znám jiného mládence, který se také odhmotňuje a navštěvuje kdykoli Mistra P.B.“

Jan odvětil: „Hm.“

Libovač pokračoval: „Znám také jistou jasnovidku, která vidí cítění každé rostlinky. Cítí jejich cítěním.“

Jan odvětil: „Hm.“

„Nebo znám jiného jedince,“ pokračoval Libovač, „který praktikoval Khečari-mudru v Pasčimottasaně a podařilo se mu, že viděl na kolik kilometrů vše, do široka, do daleka, jakýmsi tunelem. Nebo znám jiného, který je zcela jasnovidný a má srdce svých žáků jako na dlani.“

Jan řekl: „Hm.“

„Nebo znám opět jiného,“ pokračoval Libovač, „který tvrdí že se stal Sambhogakájou. Má mnoho žáků, kteří k němu chodí na „pohledění“.

Jan řekl: „Hm.“

Libovač se otázel: „A co ty?“

„Co by sis přál vědět?“ tázal se Jan.

„No,“ řekl Libovač, „získal jsi během let také nějaké Siddhis?“

„No, mluv, co mlčíš?“ tázal se, když se nedočkal odpovědi.

A Jan tiše, úsměvně seděl, jakoby ani nedýchal. Oči měl sklopeny na špičku nosu.

Mlčení zmohutnělo, prohloubilo se a mocně zavonělo. Bylo zcela jasně cítitelné. Ovzduší bylo Jím zcela nabito.

Libovač ničeho nepostřehl. Rozmrzen vstal a odešel...

Pozorování vášnivosti

„Vášnivost je zlá věc,“ řekl Klam Danovi. „Svůdné tvary se vždy znovu objevují, vidíš je, lákají tě, toužíš vejít s nimi ve spojení, jsou zde, vedle, všude. Svět je jich zcela plný. Tělo se bouří, smyslnost se divoce zvedá. Jak tomu zabránit?“

„Nehleď na to, co tě rozrušuje, zvláště, víš-li o tom, že tě to rozrušuje,“ odvětil Dan.

Klam řekl: „Ono se řekne, nehleď na to. Když ale ono to činí dobře, hledět na to.“

Dan odvětil: „Není-li možno okamžité uspokojení, zůstává neukojená tužba, která se rovná strasti. Nemůže to činit proto dobře, ale zle. A přijde-li, dejme tomu, okamžité ukojení vášnivosti, měl by člověk pozorovat, jak se tato zvedá, jak jej ovládá, jak se s ní ztotožňuje a jak vyprchává, neboť tímto pozorováním vášnivosti dochází stavu nevášnivosti, kterýžto stav rovná se zklidnění, ztišení mysli. A jen skrze ztišené myšlení lze postřehovat ilusornost všeho dění.“

„Nelze ti,“ pokračoval Dan, „zažívatí Skutečnost-Jedinost, jsou-li přítomny prvky vášnivosti, žádostivosti. Teprve tehdy, když ony ustávají, docházejí-li klidu, byť i dočasného, je možno dočasně nebo trvale uvedené postřehovat, podle toho, jak dalece tohoto zklidnění došly.“

Nezabíjej vášnivost, neboť vpravdě nelze ji zabít, neboť ona patří k jedné složce ze třech složek přírody. Je jednou vlastností, ze třech přírodních vlastností. Jak bys ji mohl dokázat zabít? Nemožno.

Je možno však tuto vášnivost pozorovat. Jelikož ona nesnese pozorování, rozplývá se – a zcela mizí.

Tak jedině, pozorováním zvedání se a klesání přílivu a odlivu vášnivosti, dojdeš k naprosté nevášnivosti a tak hlubokého Klidu – zastavení S á m v S o b ě .“

Podivné zjištění

Když ti čtyři, o nichž byla řeč, vrátili se zpět z velikého Světla do světa mezi lidi, pravil Fan: „Podivné je to zjištění, dvojníci moji. Většina lidí touží po Naplnění, protože jsou plní. Kdyby byli prázdní, v ten okamžik jsou Naplnění. A proč? Protože TO, co zove se Naplnění, je zváno Prázdné.

Podivné dvojníci moji, kdo žít chce v Tichosti, nikdy se mu to nezdaří, neboť tato Tichost zove se Prázdné. A on je naplněn. Čím? Chtěním po tichosti.

Podivné zjištění, dvojníci moji, že co je Přirozené, je vzdáleno stvoření a co je stvořené, je vzdáleno Přirozenosti. Proč? Protože TO, co zove se Přirozeností, je prosto zániku a proto i tvorby.

Podivné, že Skryté je stále zjevné a toto Zjevné je stále skryté. Hluboké je mělčinami, v níž rádi se koupají zraku čistého. Na každém kroku jsou hlubiny živé Vody. Podivné je však, dvojníci moji, že žízniví, kterých je miliony, okolo chodí a žízní umírají.

Podivné zjištění, moji milí, že úžasné klidné je TO, čeho všechny neklidné bytosti jsou plny.

Podivné zjištění moji milí, že TO, co Všudepřítomné, nemohou nalézt miliony.“

„Přirozený Stav je Ne-činění,“ odvětil Lan.

„Přirozený Stav je Ne-myšlení,“ řekl Dan.

„Přirozené, Plynulé, je Všesvatost, stále Sebe uctívající, aniž Jí to činí sebemenší námahy. Je to totožné s tím, co jste proslovili, dvojníci moji,“ odpověděl Jan.

Nerospustná bublinka

„Jak můžeme postřehnouti nekonečno Sebe a ponechat si při tom přání?“ tázal se Mus Jana, když se potkali.

Úsměvný tichý Jan pohlédl na Musa a zvolna odpověděl: „Žádáš docílit nemožné.“

„Jak to?“ tázal se Mus.

Jan odpověděl: „Kmitají-li v tobě vzněty tužby, postřehuješ jedině, že stále spočíváš v uzavřené tělesné nádobě.“

„Vysvětli mi to lépe,“ žádal Mus.

„Ó, potůčku bublavý, kdybys alespoň byl jako takový a bublal přirozeně, pak nepotřeboval bys dalšího vysvětlení,“ odpověděl Jan Musovi, který dále spěchal cestou svojí a bručel si něco pro sebe.

Mlčící shromáždění

Jan, Lan, Dan a Fan seděli jednou pospolu. Také Karl byl přítomen mentálně a také ctitelky lotosových nohou Vznešeného byly mentálně přítomny a též Mir a další jedinci byli mentálně účastni a dále toužící dobré duše, které z těla cítění, společné Milosrdenství a vše to, co k plynulému Osvícení přivádí.

Seděli všichni velmi tiše, oči měli přivřené a bylo jim velmi dobře.

Když dlouho dobu již seděli a bylo jim velmi dobře, aniž by jediné slůvko proslovili, otevřeli oči a bylo jim dále tak dobře, jako při očích zavřených.

A když dále tiše seděli, měli všichni mimořádně rozevřené srdce. A bylo jim při mimořádně rozevřených srdcích ještě lépe. V Blahu nadsmyslném se zcela topili.

Když dále seděli tak tiše, společně, zjistili, že lidská řeč je velmi hrubým vyjadřováním a že jí není ani zdaleka možno, vyjádřiti J e m n é . Vůbec se proto nenamáhal, aby jediné slůvko proslovili.

A dále potom při dalším tichém sezení zjistili, že myšlenky jsou také velice hrubé, aby bylo možno jimi mysliti a uchopovat J e m n é . Zjistili, že není možno ani obrazně jimi uchopiti J e m n é .

A dále při dalším sezení tichém zjistili, že i pocity jsou velmi hrubé, a to dokonce i pocity jemné, a Blaženství, které považovali za nadsmyslné, zjevilo se jim jako jemně smyslové. Zjistili, že je neuspokojivé, že není trvalé. Proto pocity opustili a oči znovu na špičku nosu upřeli, aby je formy nerušily.

Odešly pocity, zrak nic neviděl, sluch neslyšel, čich nečichal, jazyk nechutnal, tělo bylo zapomenuto a s ním i představy. Zapomněli jména a formy a vešli nad Blaženství v nesmírné mohutné Uklidnění.

Kdo ví? Snad se dosud tímto způsobem scházejí.

Z e m ě m ě ř í v š e m s t e j n ě

Lan řekl: „Země se chová ke všem bytostem stejně. Miliony mravenců nebo komárů, jsou jí tak lhostejné, jako miliony lidí. Je to správný postoj od země?“

„Je to její Přírozenost, a je-li tomu tak, je to od ní správné,“ odvětil Dan.

„Učit se proto od země, chovati se ke všem bytostem stejně, je velmi dobré,“ řekl Dan.

„Země živí nespočetné tvory, ale také vraždí,“ řekl Fan.

„Většina tvorů, které země živí, sama více vraždí, než-li spolutvory živí. Kdo je tedy lepší, země a nebo ti, které ona na sobě nosí?“ tak se tázal Dan.

Lan ukončil řeč prohlášením: „Země, neboť ona měří všem bytostem stejně.“

Ten, s bílými vlasy, mudřec skrytý, říká následující: „Nebe a země nejsou humánní; deset tisíc bytostí považují za slaměného psa.

Svatý člověk není humánní; sto rodin považuje za slaměného psa.“ (Tao-tek-King V.1-2.)
(př.R.D.)

Nirvikalpa – samadhi

„Často se mluví mnoho o Nirvikalpa-samadhi,“ řekl Jir Janovi, když se jednou sešli. „Popiš mi tento stav, je-li to možno.“

Jan mlčel a Jir řekl: „Nebo to není snad možno popsat?“

Jan odpověděl: „Tento nejvyšší transcendentní stav, nebo-li oblast, vymyká se vlastně slovnímu popisu, neboť to musí být bezprostředně prakticky zažito. V tomto stavu se rozplyne osobnost tak mocně jako cukr ve vodě. Nejsou tam tvary zcela žádné. Nic tam nevidíš, neslyšíš, nechicháš, nechutnáš, nehmatáš. Není tam trojí druh pocitů a není možno ani, aby se tam vyvíjely představy, nebo aby je někdo rozvíjel. Prostě, nežiješ. Osobní vědomí se rozplynulo a nezbyl z něho ani stín. Pět skupin lpění, z nichž je člověk utvořen, zcela zmizelo.“

„Pak je to ale tupý, mrtvolný stav,“ odpověděl Jir.

Jan se tiše usmál a řekl: „Tak uvažuje osobní rozum, který nemá již měřítka na to, co jej přesahuje.“

Odmlčel se a pokračoval: „Dám ti příklad. Představ si, že místo těla, které má tvar, proměnil by ses v neomezený prostor. Jaký by byl tvůj rozum, kdyby se neztratil? Větší nebo menší?“

„Myslím, že zkušenost rozumová by byla větší,“ odpověděl Jir.

„Představ si dále,“ řekl Jan, že tento neomezený prostor by byl plný sebevědomí, které by bylo bez hranic. Jaký by byl tvůj rozum, kdyby ses tímto neohrazeným sebevědomím stal?“

„Myslím, že rozumová zkušenost by byla ještě mohutnější,“ odpověděl Jir.

„Pocituj však,“ řekl Jan, že je něco dalšího, co si představit již nelze, neboť bys musel vejít v sebezničení a v něm setrvat. Tam bys rozum ztratil a poznal se jako zcela nic. Nebyl bys však zcela nic, když by se vědomí neztratilo, neboť toto by se přeměnilo ve Vědomí, které by bylo Světlem, v Sobě nepohnutě spočívajícím. A poznal bys, že odtud pramení veliká Moudrost.“

Jir mlčel a Jan dále tiše hovořil: „Pocituj dále však, že toto tiché Světlo, které je Vědomím, a které samo v Sobě spočívá jako Bytí-Vědění-Samoblaho a z Něhož pramení Moudrost veliká, je právě úzce spojeno a ztotožněno s něčím, co je Samortuovitě, Všudejsoucí a přece s tímto Spočívajícím, Nepohnutým totožné.“

A tak jako s tímto Světlem v Sobě spočívajícím je možno se ztotožnit, tu překročíme-li toto spočívající v Sobě Světlo, toto Sebe-Nic, tu překročením tohoto Stavů postřehuje zažívající, že toto Samosvětlo se proměnilo v myriady kmitajících jisker, kmitočtů, čili že toto Nic, které je nepohnuté je právě s touto neomezenou rtuovitou pohyblivostí spojeno a od ní vlastně neodděleno. Toto spočívající v Sobě Samosvětlo je tedy jedna fáze a bleskný Samohyb tohoto Samosvětla, je druhá fáze j e d i n é h o . A tato druhá fáze je Nirvikalpa-samadhi. Je-li první fáze také tímto Nirvikalpa-samadhi, toho nevím, jenom vím, že dle buddhistické filosofie toto spočívající Samosvětlo, které je možno zažívat v sebezničení, je tzv. „docelaničím“, a druhá fáze je zvana „rozhraním možného vnímání“.

V první fázi, Samospočinuvšího Světla, v n i c o t ě , není nic vidět, slyšet, čichat, chutnat, hmatat, pociťovat. Není představ, není osobního vědomí, neboť toto se rozplynulo s tvarem a se vším všudy. Zažívající jen ví, (aniž vidí) že je Samosvětlem, tiše, nehnutě v Sobě spočívajícím. Když se z tohoto stavu probírá, může se stát, že když otevře zrak, zažívá sjednocení tvarů, což je spojeno s velkou Blažeností, a což je Savikalka-samadhi. Před tím ovšem dualita neexistuje, dokud očí nerozevře.

V druhé fázi kdy toto Samospočívající, nepohnuté, změnilo se ve všudejsoucí Jiskřivost, v myriad kmitočtů, v myriad kmitavých bodů Samosvětla, Vševědoucnosti-Intelligence-Bytí-Blaženství, je též zažíváno Vědomí všeho-ničeho současně, čili myriady kmitů, jiskřivých bodů, které jsou nesmírným Blaženstvím a které zažívající nevidí, ale v něž se proměnil a vidí

bez očí, slyší bez uší, čichá bez nosu, chutná bez jazyka a pociťuje, třebaže osobnost naprosto neexistuje, není naprosto přítomna také nejmenší tvarovost-forma. Proto tato nejvyšší oblast před Nirvánou je úzce spojena s oblastí „docelaničeho“, kde také není žádná tvarovost – tj. forma přítomna, a kde je naprosté zničení individuality.“

Jan se odmlčel a pokračoval: „Prvé dva stavy, jak jsem již řekl, zažívání neomezeného prostoru a bezmezného vědomí, jsou Savikalpa-samadhi, neboť třebaže osobnost se též rozplynula, zhynula, není, jsou viděny tvary, třebaže byt' mentálně, nebo pociťově.“

Jir se otázal: „A jak je možno dosíci, prožívati Nirvikalpa-samadhi?“

Jan tiše, skloniv hlavu, řekl: „Těžko, velmi těžko je dosíci hledajícímu tohoto druhého stupně, čili druhé fáze Nirvikalpa-samadhi, protože jako při první fázi musí projít smrtí, přestat existovat, tu ten, kdo žádá si zažít tento druhý stupeň, musí nejen chtít dobrovolně zcela zemřít, ale musí mocně (jako tonoucí lapá po vzduchu) chtít, aby přestal existovat. Říká se tomu vlastně „mentální sebevražda“. A když tak mocně žádá, touží po smrti každou buňkou sebe sama, touží neexistovat, jsa hluboce soustředěn, aby zmizel ze světa, z těla, aby zmizel tvaru a nikde se již nevyonořil, tu právě, že tak mocně, příliš mocně touží ztratit svoji duši, přichází z něho samotného něco velice jemného, které se nakonec mění v Oceán nezměrné Milosti, Milosrdenství, Soucítění – Bytí-Vědění-Blaha. Mocná touha zmizet přírodě-osobnosti, která stále žádá, rozplyne se osobnost jako pára nad ohněm a on je ztotožněn s Tímto Beztvarem-Ničím-Vším, které je jednotné.“

„Řekni mi,“ řekl Jir, „jak dosíci toho, aby ona mocná touha po neexistenci sebe sama nastala?“

Jan odvětil: „Velmi těžko je toho nepřipraveným dosíci. A je-li někdo připraven, stává se to tehdy, když prožil mnoho životních útrap. Pak, s velkým vnitřním pláčem odvrací se od světa a jeho pozlátek a právě, když je moudrý, hledá únik touto „mentální sebevraždou“, která se změní nakonec v Osvobození.“

Jir se otázal: „A zevní sebevraždou není možno uniknout?“

„Nemožno,“ odvětil Jan, „neboť zničení musí býti myšlenkové, neboť vpravdě člověk je bytost myšlenková, duchová, třebaže se zdá býti hutná, tělesná. Proto musí býti též mentální sebezničení. A pak, zničíš-li tělo a mentalismus žádá, neustanou-li vzněty po bytí, rodí se člověk jako strašidlo po smrti, jak potvrzuje Ramakrišna a také jiní.“

„Nechť nikdo si však mylně nemyslí“, pokračoval Jan, „že v tomto vrcholném vytržení, Nirvikalpa-samadhi, je nicota. Není, jak již bylo řečeno. Třebaže osobnost se zcela rozplynula ve vodě Transcendentna, je zde Všemoudrost přítomna. Proto Sebe sama vidí, slyší, čichá, chutná, hmatá, pociťuje, ačkoli Beztvará-Neomezená.“

Nic se vším je propleteno, nerozdílné. Jedinec takový je Nekonečnem Beztvara jiskřivého ničeho-všeho, současně, které, aniž by mělo očí, uší, nosu, jazyka, těla a ostatních orgánů, přece je universální Inteligencí, která o všem ví, která je Samoblažená, všemi smysly při tom obdařená a Sebevědomá. Nelze proto nikomu před Sama Sebou se skrýti, neboť tato Všemoudrost, která je Přírozeností každého tvora jak by mohla Sama Sobě uniknouti? A kdo to ví, přebývá velmi rád sám se sebou v harmonii. A je-li s osobním v harmonii, snad se toto v Neosobno mění.“

„Musí se dále ještě zrozovat ten, kdo zažil Nirvikalpa-samadhi?“ tázal se Jir.

„Neuvažoval jsem o tom,“ odvětil Jan, „vím však tolik, že kdo v tomto stavu by opustil tělesnost, zůstává v tomto stavu dále jako nic a vše současně, jsa ztotožněn s Beztvarou Bytostí. Podle tibetských buddhistických Lamů je považován však za stále nezabavivšího se koloběhu zrodů, neboť třebaže v této tzv. Arupadžháně žije nejdelší možné časové období, tj. osmdesátitisíc světových období, tu přece jen musí zpět do kruhoběhu žití. Hindští Jogínové ovšem tvrdí, že je to Mokša, tj. trvalé Osvobození, ale sám se kloním k tvrzení tibetských Lamů a k tvrzení Buddhy, který toto Nirvikalpa, čili čtvrtou Arupadžhānu považoval za předposlední stupeň, vedoucí k naprostému vyhasnutí, tj. Nirváně.“

„Proč je tomu tak,“ tázal se Jir.

„Proto,“ řekl Jan, „že kdykoli Jogín se vrátí z Nirvikalpa-samadhi ve stav bdění všedních lidí, přenáší s sebou z tohoto Nirvikalpa transcendentní Moudrost stále více, která právě častým vstupováním do tohoto stavu, rychleji se v Jogínovi krystaluje, ustaluje, až vyvrcholí snadno v samadhi plynulé, čili jak říkají Hindové v Sahadža-samadhi.“

„Je-li těžko dosíci Nirvikalpa-samadhi“, řekl Jir, „pak je daleko těžší dosíci Sahadža-samadhi, tj. plynulého Osvícení, nebo-li Nirvány.“

„Ano, je tomu tak,“ odvětil Jan, „neboť to potvrzuje i text Pradžnápáramity, kde se praví, že kdyby bylo snadné, dosíci plynulého Osvobození, bylo by to na světě vidět. Ale je vidět opak, tj. že málo jedinců uskutečňuje toto vrcholné a většina jich zůstává v nevědomosti. A Buddha jinde uvedené potvrzuje, když říká: „Svět oddán je však požitku, kochá se rozkoší, jest nadšen zábavou. Věru, tvor takový sotva pochopí zákon podmíněnosti, odvislé vznikání všech věcí, atd.“

Mnozí jedinci zde na Západě sice mají v oblibě lidové, trochu hrubé rčení, že „je to snadné jako facka“, ale není tomu tak, naopak, neboť toto rčení se vztahuje na nižší mnohá Savikalpa-samadhi, ale nelze je vtahovati na Nirvikalpa, a vůbec ne na Sahadža-samadhi, tj. samadhi plynulé.

Z těchto Savikalpa-samadhi ovšem také pramení veliká Moudrost, Světlo, které ozařuje, prosvěcuje osobní rozum, který je tak uschopněn k vyššímu chápání transcendentní Pravdy, ale je třeba jedinci který různá Savikalpa-samadhi prožívá, aby byl uskromněný, tichý, uvnitřněný a je mu třeba dostatečně míti bystrou rozlišovací přirozenou schopnost, aby postřehl v jaké stavu se ocitá, kam jej zařadil, neboť jak říká Gampopa, jemuž se připisuje text „Růžence vzácných drahokamů“ snadno může býti zaměněn čistý odlesk Skutečna s dokonalým Uskutečněním, nebo velikou je chybou nižší samadhi považovat za vyšší. A tyto záměny stávají se snadno, není-li v nás dostatek vnitřní pokory, skromnosti. A jsou velikou překážkou tyto omyly pro snažícího se – uskutečnit trvalé Osvobození.“

„Je tedy třeba v prvé řadě ztišení, které se daří, jsme-li prosti žádosti. Je tomu tak.“ Tázal se Jir.

„Ano,“ odvětil Jan, „je třeba, má-li býti vplývání stále hlubší, aby bylo stále více přítomno vnitřní Ticho, abychom si jej byli stále více vědomí, neboť ono je náznakem prohlubujícího se přirozeného, plynulého Stavu.“

Jir se přestal tázati, neboť dobře vše chápal a Jan ustal v hovoru..

Plynu l é s a m a d h i

Jir s Janem se znovu setkali a dali se v rozhovor. Jir se otázel: „Co je to plynulé samadhi? Také vstupuje při tom jedinec do extatického vytržení, z něhož se vrací zpět, a znovu toto vytržení obnovuje?“

Jan odpověděl: „To by byl omyl, takto myslet a bylo by též omylem, domnívat se, že člověk je snad neschopen pohybu, že jeho tělo je stále strnulé, že jej musí druzí krmiti a podobně, jak se to stává v extasích, přivoděných Hatha-Jógickým praktikováním v Indii.

V plynulém samadhi nalézající se jedinec je Buddhou a to obyčejně Pratyeka-Buddhou, to je tím, jenž uskutečnil Nirvánu sám pro sebe a vyučuje jen hrstku jedinců. Nevystupuje veřejně jako Buddha.“

„Takový jedince,“ pokračoval Jan, „je plynule ztotožněn s nejnvnitřnější Podstatou sama sebe. Tělo, pocity, vnímání, představy, pozoruje jako ne své, jako že jsou zde, ale že on nemá s nimi ničeho společného. Osobní vědomí nemá, neboť toto se sloučilo natrvalo s Tichým Myslitelem.

Hledí na tělesnost a na vše jako na ne své. Vše co vidí, slyší atd., žije jako snové, neskutečné. Zažívá sice tělesnou bolest, je-li nemocen, ale duševní bolesti je zcela zproštěn. Je to zrovna tak jak říká Milindovi, králi, buddhistický mnich Nagaseno.

Toto plynulé samadhi je však daleko vyšší než Nirvikalpa-samadhi, třebaže není zde přítomna žádná tzv. extase. Toto samadhi je vpravdě poslední vyvrcholení a je Osvobozením trvalým.“

„Proč je tomu tak?“ tázel se Jir.

„Proto,“ řekl Jan, „že nejsou zde přítomny žádné výkyvy, žádné vzrušení, žádné vlnění, zcela nic, co by přivádělo Osvobozeného z rovnováhy. Kdybys vešel do nejvyšší extase, která je zvana Nirvikalpa-samadhi, tu, když se vrátíš, toužíš po této znovu. A jsi nešťasten, nespokojen, smuten, že nelze ti toto okamžité přání okamžitě uskutečnit. I při vrcholné extasi je strast právě v tom, že vpluješ, ale zase vypluješ a opět musíš vplout a opět vyplouvat. A toto vplouvání a vyplouvání, právě že není přirozené, je jednou z jemných strastí, třebaže je spojeno s oceánem Slasti a Vědění.

Plynulé samadhi však není vpravdě stavem, ale pravou Přirozeností každého jedince. Proto je třeba tuto pravou Přirozenost, která je prosta výkyvů, stále více si uvědomovat, jí se stávatí.

A pravá Přirozenost člověka, to je veliká, mohutná, stálá vnitřní Tichost, nic nežádající, nechtějící, tiše v Sobě spočívající, ze Sama Sebe vyhlížející, aniž by zde bylo pulsování stavu jednoho a stavu druhého.

Je to vpravdě veliké domyšlení po celoživotním, strastiplném myšlení.

Kamkoli je takový jedinec postaven, všude je s touto Tichostí ztotožněn. Z Ní vyhlíží jako král a ví, že až se tělo rozpadne, až dech z tělesnosti odejde, že nikde již zrozen nebude, neboť splyne s touto Tichostí, jako potok se řekou, nebo řeka s oceánem.

A tato Tichost, která je dočasně v těle, která je zcela nežádající, v níž není přítomen nejmenší zlomek žízně je současně v š u d e . . .“

Zmlkl Jan a po chvíli tiše dodal: „Je Všejsoucнем, všude všechno prostupuje. Je hlubinami Tichosti, kde na povrchu těchto Hlubin, vlní se menší nebo větší vlny žádosti.“

V š e b o ž s t v í

Jan řekl Danovi: „Jsou lidé skromní, tiší a jsou lidé neskromní, hluční. Lidé skromní, tiší, vědí a cítí, že Božství se projevuje skrze kterýkoli tvar, že je kterýmkoli tvarem, zrovna tak jako že je beztvaré.

Skromní, tiší, vědí, že projev Božství skrze formy je zrovna tak mocný jako projev Božství bezformového.

Skromní, tiší, vědí, že forma rovná se prázdnu-éteru a éter-prázdno, rovná se formě a že mezi prvním a druhým není naprosto žádného rozdílu. Proto také vědí, že čas od času, Božství bere na sebe tvar, podobu, skrze kterou mocně vyzařuje nebo hovoří.

Nevědí toho však mnozí jedinci, kteří jsou neskromní, hluční, neboť nemajíce toleranci, bojí jedincům na nižších stupních vývoje se nalézající, veškeré uctívání Božství ve formě. Není námitek proti tomu jenom tehdy, jestliže tito jedinci nižšího vývojového stupně napadají fanaticky jedince, právě stupňů vyšších.

Což neřekl Ramakrišna, že nejprve je třeba poznati Božství ve formě a pak přejíti k beztvarému? A je poskvrna jedinců, kteří poznávají nejprve Božství beztvaré a na stupni druhém dodatečně projev Božství, působící skrze tvar.

Ve slavné Bhagavad-Gítě, deváté kapitole jedenáctém verši, říká Krišna Ardžunovi: „Oklamaní, neznající Mé pravé Podstaty, pohrdají Mnou, ač jsem Nejvyšším Pánem všeho stvoření, když se objevím ve své lidské postavě.“

Což není zde jasně řečeno, že Božství, zjeví-li se v lidské podobě projevuje mohutně Svoji Moc? A což není v tomto verši řečeno, že Božství je V š e ?

Proč tedy ta neskromnost mnohých jedinců? Je-li Božství v š e , tož tedy doslovně v š e a proto nehleďme na věci jako takové, ale jako na Božství, což potvrzuje jiný velikán Hindů Mahariši.

Nikomu nelze dosíci vyrovnání, spočinutí v Pravdě plynulé, jestliže rozlišuje „zde je forma“ a „zde neforma“.

„Vskutku, pravdu díš, je tomu tak,“ odvětil Dan.

Zpěv prohlédajícího

Ó, Veliké Ne-činění – jsem Tebou zcela okouzlený.

Spadl jsem v jámu radžasu a později ještě v propast tamasu. Těžko jsem vylézal z jámy, která je stále naplněna spánkem tuposti.

V radžasu jsem se vrátil zpět a počal jej ihned prosvětlovat sattvou, až zklidnění sattvické zcela se dostavilo.

Když zklidnění se dostavilo – nadpozemské Světlo ihned zazářilo.

Tři stavy přírody zanechal jsem tak za sebou.

Abych dále mohl hrát si s lidmi – vracím se zpět v radžas – sattvas působení.

Přece však zůstávám stále okouzlen Sám Sebou.

Ne-myšlení je stálý odpočinek nebe i země.

Z Ne-činění rodí se veškeré plémě.

Všesvatost je Přirozenost pravá věcí všech.

Nenásilně v š u d e setrvává.

Zastavme se tiše v S o b ě –

žijeme J I h n e d .

Veliký Odpočinek

Dan řekl:

Učiní-li si někdo z mystické nauky těžkou vědu, nepřivede ho tato k Poznání.

Stává-li se mu studium této vědy přirozeným osvěžením, Poznání brzy následuje po tomto Osvěžení.

Komplikace mysl zatěžuje. To, co mysl zatěžuje – není přirozené.

Co není přirozené, to neuvádí ve velikou Přirozenost – kterou provází mysl svěží, jarou, radostnou, nezatíženou.

Přirozenost pravá je Ustání...

Je velikým Odpočinkem...

Veliký Odpočinek čili Ustání, je bez výkyvů strasti a také slasti.

Kdyby výkyv slasti byl i mohutný, není trvalý a strast stále číhá.

Proto: Jen veliký Odpočinek, který je prost výkyvů strasti a slasti, který je plynulý, je velikým

Odvobozením...

Úsměv Tilopy

Jednou seděli ti čtyři opět pohromadě a mlčeli.

Fan první přerušil mlčení a řekl: „Jak to myslil veliký tibetský divotvorce Tilopa, když řekl: „Nemyslit?“““

Lan řekl: „Jak to myslil, řekl-li: „Nehloubat?“““

Dan řekl: „Jak to myslil, když pravil: „Mysl uchovávat v jejím přirozeném Stavu?“““

Jan řekl: „Jak? Tak!“

Pohleděl na své tři dvojníky, oni pohlédli na něho a všichni čtyři se velmi tiše očima smáli, bezhlesným Smíchem jediného, který v nesčetných jiskřivých bublinkách úsměvů, ztrácel se Sám Sobě.

Myšlení zmizelo

hloubání ustalo

mysl spočinula v Sobě

v přirozeném Stavu.

Klamný dojem

Klam potkal se s Janem a řekl: „Tělesnost je tělesnost a jako taková, nemůže být duchová.“

Jan odpověděl: „Tělesnost je taková, jakou ji kdo v ten který okamžik pocítuje, vnímá, si uvědomuje. V pravé Přirozenosti je však duchová.“

„Dokaž mi to,“ řekl Klam.

„To je snadné,“ odpověděl Jan, „stačí, opustíš-li stav bdění a ocitáš se ve stavu snění. Zde vnímáš nesčetněkrát sama sebe jako duchového, netělesného. Létáš prostorem, nebo se ocitáš bleskem na velmi vzdálených místech. Kdyby byla tělesnost jako taková, nebylo by ti uvedené možno.“

„To je stav myšlenek,“ řekl Klam.

Jan odpověděl: „V ten, nebo onen okamžik, to či ono co prožíváme, ten nebo onen stav, je právě v tento okamžik pravdivý. V příštím okamžiku může však být zažíván jiný stav, který budeš zvatí též pravdivým, protože předchodí tzv. pravdivý stav, poznáš jako klamný.“

Pocítuješ-li se v tento okamžik tělesně těžký, jsi pro tento okamžik jako takový a je to pro tebe pravdivé. V dalších však příštích okamžicích může nastati mimořádné tzv. „hnutí myslí“ a budeš se cítiti lehoučký jako pířko, nebo jako vzduch. Tím je dokázáno, že tělesnost podléhá myšlení, ale myšlení nepodléhá tělesnosti. Tím je dokázáno, že jemnější, subtilnější, je mohutnější v projevu, než hrubozrné.

Může se také dostavit u tebe stav, že nebudeš cítiti tělo ani jako těžké, ani jako lehké, ale – z m i z í ti a nebudeš ho vidět. Zůstane ti jen V ě d o m í že jsi a nebo se ti toto V ě d o m í rozšíří a budeš sebe cítiti, vnímati, uvědomovati jakožto Všudejsoucnost.

Toto ovšem nechápeš zatím, dokud neumíš mizeti sám sobě, abys Sebe objevil. Jednou však přece prohlédneš sama sebe.“

Rozloučili se ti dva a Klam měl dojem, že přece jenom tělesnost, kterou tak dlouho zkoušel jako takovou, je étherná, duchová, že je velikým klamem.

Dematerialisace

Jan znovu setkal se jednou s Jirem, který řekl: „Je vskutku možná dematerialisace velkým zasvěcenců a nebo je to jen pohádka?“

„Věřím tomu, jako ve skutečně možnou věc a pro zasvěcence samozřejmou věc, neboť zázraky neexistují. A vyskytne-li se čas od času někde jakýsi tzv. zázrak, je to obyčejný proces chemie přírodní, chemie mentální, kterou dobře zasvěcenci ovládají,“ odvětil Jan.

„Je-li dematerialisace, která je spojena často s pohádkovým stářím těchto zasvěcenců, možná, jak asi přibližně se to může odehrávat?“ tázal se Jir.

„Neuvažoval jsem o této otázce, o tomto předmětu,“ odvětil Jan, „ale historie lidstva mluví o mnohých jedincích, kteří dematerialisaci ovládali, prováděli, tj. dematerialisovali tělesnost svoji, a zmizevše, zjevili se rychlostí bleskovou v kterémkoli místě si přáli, opět se zmaterialisující, to je zviditelnivše se. Přestala pro ně existovat tzv. dvojnost hmoty, tj. hrubohmotná a jemnohmotná, neboť se prvky těchto, skrytou cestou zharmonisovaly, sloučily.“

„Jak jen je to možné,“ řekl zamyšleně Jir a Jan pokračoval: „Uvedené je známo na příklad o Apoloniu z Tyany, současníku Ježíšově, který jsa se svým sluhou v římském žaláři, přikován nohama i rukama ke zdi, odhmotnil se a tělesnost prozářil, která se též stala duchovou a vystoupiv z okovů, přesvědčil svého sluhu, aby se nebál. Sluha jej ovšem prosil, aby se opět vrátil v okovy a zde se zmaterialisoval, což Apolonius učinil, aby sluhu uklidnil. A jsa předvolán před římský soudní tribunál, jemuž předsedal sám císař Domitián, který Apolonia předvolal proto, že prý vyučuje bludy v římské říši, pronesl Apolonius nádhernou obhajobu a také káravou řeč v oči císaře, kterému pravil, že nad ním nemá moci a že ještě nepřišla jeho hodina. A prosloviv to, zmizel a zjevil se svým přívržencům a žákům asi dvacet kilometrů od Říma v jeskyních. Jak historie praví, bylo to provedeno kolem polední doby.“

Jan pokračoval: „A že Ježíš dovedl toto vysoké umění, je velmi dobře známo, neboť dovedl ve světlo proměnit tělesnost, dovedl po vodě chodit a nesčetně jiných divů a po ukřižování tělesnost jeho zmizela a zjevil se v oslaveném kausálním těle.“

O adeptech staré Indie se praví, že ve skupinkách, Mistr se svými žáky, též zasvěcenci, za pravého poledne, vznesli se na zkřížených nohou do vzduchu, ve výši člověka, zde delší dobu setrvali jsouce v hluboké extasi a uctívající tak Ducha všech duchů pak opět zvolna snesli se k zemi. Mnozí Bratři Růže a Kříže znali prakticky dobře levitaci, pravé elixýry života a dematerialisaci s těmito souvisící. Nebo za příklad v Bulverově románu „Zanoni“ pojednává se o pohádkovém Chaldejci Menjourovi, který vysokým vedením daleko přesahoval vědění Zanoniho, nebo Grawfordův Ram Lal v románu „Z tajemné Indie“ je další postavou buddhistického vysokého zasvěcence, provádějícího dematerialisaci. Dále Jógananda, Jogín (již zemřevší) žijící někde v USA, píše o Babadžim, pohádkové osobě, staré snad tisíc, snad více let, který se skupinou svých žáků zasvěcenců putuje vzduchem, z jednoho místa himalájských velehor, na místo jiné, a který sám se zjevil tomuto Jogínovi Jóganandovi, když byl ještě mlád, dále se zjevil jeho učiteli Juktešvarovi, a opět učiteli tohoto Juktešvara. Všechny tyto učitele pamatoval jako chlapce, tento pohádkový Babadžim, který, jsa nesmírně stár, vypadal stále kolem dvacetipěti let, bez vrásek, jsa mladistvého vzhledu.

Adepti staré Indie a Tibetu a Východu vůbec, znali velmi vysoká umění, o nichž neměli západní myslitelé, většina jich ani ponětí a že jistě i v době současné, žije řada zasvěcenců, kteří přemohli tělesnou smrt a neumírají, jsouce tisíce let živí, o tom sám nepochybuji, třebaže pro mnohé zůstává to dále pohádkou.“

Odmlčel se Jan a Jir řekl: „S takovým jedincem se setkat, to by bylo něco.“

Jan se tiše pro sebe usmál a pokračoval: „V Bruntonově „Tajnostech indických“ vypráví tento velký zasvěcenec o setkání s poustevníkem od řeky Adayru. Tento poustevník, sám velmi pokročilý jedinec v soustavě Hatha-Jógy, vypráví v této knize zmíněného autora, že má

učitele, starého kolem šestiset let a že je znám jako učitel mravenců, neboť nosí s sebou pytel s rýžovým prachem a všude krmí mravence. Jak Učitel, tak i jeho žák, spěli právě k tomuto poslednímu vyvrcholení, o němž je řeč. Zdá se, že Učiteli se to zcela zdařilo, neboť nikdy by se nedožil takového pohádkové stáří.“

„Dokonce jisté pokyny jsou zde k dispozici, jak toto pohádkové stáří, tento věk dosíci, současně s neomezenou Svobodou, Osvobozením plynulým. Svatmarem Svami, autor „Lampy k Hatha-Jógu“ praví, že není lepší Kumbhaky nad Kevala, v níž ovšem mizí proces dýchací v extasi, kdy tělo běře na sebe mrtvolný vzhled. Dále praví, že není lepší Asany nad Siddhasanu, (neboť tato velmi zklidňují myšlení) a přináší brzy mentální Osvobození.

Jóga Brahma, onen poustevník od řeky Adyaru, prozrazuje autorovi „Tajností indických“, že k dosažení fyzické nesmrtelnosti (s čímž je pravděpodobně spojeno umění dematerialisace), je třeba znáti, osvojiti si trojí umění. Za 1) Zvládnouti, procvičiti veškeré asany, veškerá dechová cvičení v soustavě Hatha-Jógyy uvedené, až žák dojde v těchto dokonalosti. To nelze však praktikovati (bez nebezpečí) bez pomoci Učitele v těchto věcech.

2) Bráti pravidelně jisté vzácné bylinky, které znají pouze Adepti, kteří tyto věci studovali. Nosí ony byliny u sebe potají a nebo skrývají ve svém rouchu a když nadejde doba k jejich úplnému zmizení, vyberou si vhodného žáka, odhalí mu tajemství a dají ony byliny. Nikomu jinému nesmějí býti dány. Tak popisuje Jogín od řeky Adyaru tyto věci a dále praví P. Bruntonovi: V lidském těle existuje malinký otvor v mozku a v něm sídlí duše a je jistá záklopka, která tento otvor chrání. Je třeba vytáhnouti Hadí Sílu do onoho otvoru a udržeti ji tam. Bez vedení Mistra nemá v tom však žák zdaru, neboť jen Mistr může žákovi pomoci to učinit. Pak neviditelný proud života vstoupí do onoho otvoru a promění se v nektar dlouhého života. Není to snadným úkolem neboť zkáza číhá v záloze na jedince, který se o to pokouší sám. Komu se to podaří, může si způsobit stav podobný smrti kdykoli mu libo a tak obdrží sílu vítěze, kdyby jej vyhledala smrt skutečná. Může si zvoliti přesný okamžik smrti, chce-li, v kterékoli době a i při nejprísnější prohlídce se ukáže, že zemřel přirozeně. Ten, jenž ovládne všechny tyto tři metody, může žít mnoho set let a ani zemřelé tělo jeho nenapadanou červí. Za sto let potom bude jeho tělo prosté rozkladu.“

Jan se odmlčel a dále pokračoval: „Tak vypráví P. Bruntonovi poustevník od řeky Adyaru. Tvrdí se však, že jsou snadnější cesty k dosažení uvedeného a tyto cesty zdá se, znali Bratři Růže a Kříže. Pravděpodobně odpadá zde proces Hatha-Jógických cviků a Adepti uskutečňují uvedené mentálně. Pak jsou zde pravé elixýry života, o nichž se zmiňuje Bulver v románu „Zanoni“ nebo v „Podivné historii“.

Zdá se, že existuje jediné a nejvyšší umění, tuto trojnost sloučit v jediném mentálním procesu, o němž jsou náznaky v Li-Dsi-ově „Tajemství zlatého květu“, kde je náznak, pokračování v životě, když text tento prakticky zvládne. A na základě tohoto zvládnutí, dožívali a dožívají se Adepti devítiset let i více, jak v tomto textu je zmínka.“

„Vskutku,“ pokračoval Jan, největší úlohu zde hraje proces, kvalita myšlení, které přímo zasahuje v chemické změny buněk, molekul, atomů atd.. a má vliv na buď rychlé stárnutí nebo pomalé, nebo na omlazovací proces, nebo dokonce na dematerialisaci, neboť myšlení je nejzáračnějším procesem vůbec, působícím nejen nepřímo, ale i přímo na tělesnost.“

„I kdybychom netoužili po prodloužení tělesného žití,“ řekl Jir, „jsou přece jen věci tohoto prodloužení a dematerialisace se týkající, velmi zajímavé, již z hlediska toho, jak nesmírný počet lidských jedinců zmírá v mladém věku, na hrozně různé choroby a že by přece jen mohli nalézt částečné ulehčení, nebo prodloužení života, aby poznali Pravdu v sobě, o sobě, nebo měli možnost se k této přiblížiti.“

Jan odvětil: „Tato věc právě není možná, neboť jedinci ve velmi mladém věku zmírající a za mnohých hrozných bolestí těla, z té nebo oné nemoci vzešlých, nemají-li zárodky těchto z dřívějších příčin, z minulých zrodů, tvoří zárodky v současných teď zakalováním srdce, jeho buněk. A je-li srdce zakalené mnoho, rychle zmírá lidský jedinec. Je-li málo, zmírá později.

Tak jako Buddha odhaluje v jedné řeči, že existuje šestnáct zakalení srdce, tj. sobectví, zlomyslnost, zlost, podlost, pokrytectví, závist, žárlivost, podvod, potměšilost, svéhlavost, prudkost, domýšlivost, zpupnost, nedbalost, lenost, lehkomyšlnost - - - podobně Bratr Růže a Kříže, vyznačuje se šestnácti tajných znameními a podle toho, v jaké míře jak dalece je vlastní, tak dalece je pokročilým, aby se zapojil v toto světové Bratrstvo Míru-Lásky-Vědění, které, ačkoli tajné, zůstává pro vidoucí zjevné. A těchto šestnáct vlastností jest: trpělivost, laskavost, přejícnost (neznalost závisti), nevychloubání se, skromnost (ne-marnivost), soustřednost (ne-těkavost), je prost ctižádosti, klidný, nesmýšlí špatně o spolublížních, miluje spravedlnost, pravdivost (Pravdu samu, pro ni samu, pravdivost i z nižších hledisek), dovede mlčeti, má velikou víru (věří tomu co ví), má mocnou naději, nedává se zviklati, znásilniti bolestí, utrpením a dále – zůstává vždy členem své Společnosti.“

Jan se odmlčel a Jir řekl: „Je to zajímavé, můžeš-li, pokračuj.“

Jan řekl: „Fysičnost je složena z různě seskupených buněk a tyto opět sestávají z molekul, tyto z atomů, tyto opět z protonů a elektronů. Jedno z velkých tajemství starých židovských zasvěcenců, zvaných Chasidů, je poznání a vědění, které je v plném souhlasu se zasvěcenci Indie a Tibetu a to je, že celý člověk a prostě vše, sestává z kmitočtu jiskérek Božství, které u méně inteligentního sebevědomí, u velmi vyvinuté hmoty, to je člověka, jsou polointeligentní a u plně Probuzeného jsou plně Sebevědomy.

Značí to, že vlastně kmitočtem atomicko-elektronicko-protonického skupenství, prolíná daleko mocnější, hlubší blesknější kmitočtem tohoto jiskření těchto jiskérek, které jsou vlastně z myriad dřívějších zrodů, dosud klidu nedošlého jedince, myriady vznětů, které obrazně řečeno kmitají biliontinu vteřiny a kteréžto vzněto-kmity-jiskry drží soustavu-formu-tělesnost jako takovou a které se rovnají myšlení-vědomí. Jelikož tyto vzněty jsou žádost sama, jak jsem naznačil, je následkem toho se odehrávající proces myšlení a osobního vědomí, neboť toto když zmizí, je to v do-myšlení, to je ve vědomém ne-myšlení, to je totožné s Vševědomím.

Ustane-li proces myšlení, tu v tento okamžik myriady těchto polointeligentních jiskérek Božství promění se v plněvědomé sama sebe a slučují se v Jediný Oceán Vševědomí, který v myriádách všekmitů jiskřivosti kmitá, aby kmital, ačkoli přece hluboce je Tichý, v Sobě spočívá.

Tělesnost je proto vibrací, kmitočtem různých pohybů a bleskného pohybu a jako jiné tzv. „pevné věci“ je zcela duchová, neskutečná, klamná a kdo většinu života pociťuje tíživě tělesnost, místo aby ji vnímal v jejích přirozeném duchovém stavu, je velmi daleko hlubších a hlubokých fází velikého Poznání. A neexistuje žádné tzv. „pevné věci“, byť to byla i krychle ocele nebo veliký diamant a cokoli pevnějšího, neboť vše rovná se absolutnímu prázdnu-éteru, veškerý zjev a jelikož východní Adepti velmi dobře toto znají jako samozřejmost vyvozují na základě ztotožnění se mentálního různé druhy tzv. zázraků, chtějí-li, které závisí na projevu jejich vůle, čili stavši se sami Prázdnotou, za jedno s Prázdnotou, tj. Prapříčinou, z této Prázdnoty nechávají vyvěrat tělesný zjev a opět jej rozpouštějí.

Zapojí-li se vědomí osobní na Vševědomí, stává se tímto. Je to asi tak jakoby osobní maličká intelligence-rozum, zapojoval se na všudejsoucí Inteligenci-Nadrozum, nebo malý osobní cit jakoby se rozšiřoval a vplouval ve všecítění, všesoucítění. V tento okamžik zevní tzv. chytrost, nebo-li školní věda, jakoby se rozplynula v Oceánu nezměrné Moudrosti, která ví, aniž by se učil musela, neboť z ní mnohost vyvěrá.

Tělo, ačkoli se zdá pevné, jakoby jedním životem, je z nespočtu buněk, které samy o sobě jsou též každá životem a světem a každá molekula a každý atom též je sám o sobě hvězdnou soustavou a při tom prázdným prostorem. Proto prázdno Makrokosmu je totožné s prázdňem mikrokosmu a v pravdě není rozdílu. Proto všichni bohové, slunce, oběžnice, mléčné dráhy, hvězdné systémy, nespočetné vesmíry vyvěrají z vědomí a v něm zanikají, zrovna tak jako klamná tíha, hutnost těla, a nebo jeho lehkost či éthernost závisející též na vědomí,

uvědomění. Tak se zánikem tíhy těla, pocitů, vnímání těla, představivosti, lehkosti těla a jednobodového vědomí, mizí klamné tělo samo.

Soustředí-li se Adept na poznání stavby těla tu jsa Vševědomím, prozažuje tímto tuto, jakoby skutečnou slupku, až ona se mění v duchovou. A pak cvikem ji přenesse kamkoli si přeje, silou pouhé vůle, která třebaže je totožná s Vůlí Universa, s Ní zajedno, přece jen si ponechala zlomek individuality.

Z myšlení je třeba odstranit melancholii a tím se zbavit nečisté země, čili zemi očistit, neboť tato je tamasická. Ohněm shora sestoupivším do středu bříšní oblasti, vypařuje se voda flegmy. Tak očistí se voda a sobectví promění se v nesobeckou službu. Když země a voda jsou očištěny, je třeba vystoupiti opět ohněm vzhůru do středu hrudi a pročistit vzduch universálním Soucítěním. Pak je třeba vystoupiti nahoru, výše a setrvati tam. Tak očistí se oheň hlavy a získána je Všemoudrost. Pak vystoupí na témě a spočívá se v Samoblahu.

Mnozí skončí zde a všeho ostatního zanechají. Jiní jsou jati Oceánem Soucítění ke všem bytostem a pokračují v uskutečňování fyzické nesmrtnosti a v poučování. Nezdaří-li se jim toto, pokračují v akašickém zářicím těle a zvedají slabé bytosti do zářícího Světla, svým mocným Slitováním a Silou z tohoto pramenicím.

Kdo však za jiným účelem touží dosíci fyzické nesmrtnosti, nebo pohádkového stáří diamantových těl než za účelem rychlého Osvobození nebo Soucítění s veškerými bytostmi, aby těmto pomáhal ve vzestupu, je chudý a také se mu toto nikdy nezdaří ani v tomto těle ani v tisíci tělech dalších, neboť jak historie mluví, byť to byli i velcí mágové, ale černí, nedožívají se stáří pohádkového, ale zmírají brzy proti své Vůli.

A kým je ten, kdo touží zachovat si život fyzický na tisíce let, není-li jat Soucítěním ku všem bytostem a nemá-li úmysl, aby to činil kvůli bytostem, aby jim mohl pomáhati?

Jsou-li všechny čtyři elementy, z nichž lidské tělo sestává, očištěny, je snadné takovému jedinci stále častěji setrvávati ve vědomí éthernosti fyzického těla, radostnosti a ne-myšlení. Je snadné takovému stále spočívati v Klidu-Sama-Sebe.

Na tomto stupni počíná, co se týče mentálního procesu dematerialisace. V první řadě musí dojíti jedinec hlubokého poznání Sama Sebe. Myslím však, že u takového jedince se dostavují fáze, kdy stále méně jí. Dříve bral jakoukoli potravu v ústa. V těchto stádiích bere jen potravu subtilnější a stále méně a v konečném stadiu živí se z Oceánu Prány, která je základem života všech tvorů.“

Jir řekl: „Takový jedinec má již asi samskary z dřívějších existencí, aby mohl poslední proměny z hrubohmotného v jemnohmotná učinit.“

„Pravděpodobně,“ odvětil Jan a pokračoval: „Když prohlédne však hlouběji, poznává nesmírnou mystifikaci, která se říká „ilusornost všech bytostí“, neboť tyto jsou podstaty Prázdná, neexistující a vpravdě nerozdílná od tohoto Prázdná.

Dostaví-li se toto veliké praktické Poznání-Vědomí, opustí takový Adept poslední jiskřičku vůle osobní, která jej držela ve formě-těle a vchází v očištěný oheň, v němž beze zbytku jeho tělesný zjev je spálen. Rozžhavený zjev zmizí – rozplyne se v Dharma-kayi, tj. Prapříčině.

Předběžný Oceán Soucítění se však dostaviti musí, Soucítění se všemi bytostmi, neboť toto vyvíjí potřebné samskary, vedoucí k uvědomění nejvyššímu a ke konečnému Osvobození.“

Skončil Jan svoji řeč a Jir byl spokojen.

V ý r o k y č t y ř

Dan, Lan, Fan a Jan opět společně seděli a mlčeli.

Prvý přerušil mlčení Dan:

„Kdo se domnívá, že nejvyšší extase je více nežli tiché domyšlení, velmi se mýlí.“

Lan řekl: „Kdo se domnívá, že Parinirvána je vyšší zjevné Nirvány, velmi se mýlí.“

Fan řekl: „Kdo se domnívá, že Mája není Nirvánou, velmi se mýlí.“

Jan řekl: „Kdo se domnívá, že existuje dvojnost, mnohost, velmi se mýlí.“

Pohlédli ti čtyři na sebe, usmáli se a mlčeli.

Dan opět přerušil mlčení, když řekl: „Svět forem rovná se prázdnu a svět ne-forem také.“

Lan řekl: „Samsaro-Nirvána, nebo Nirvána-Samsaro, je jako takové **J e d i n é**, neboť vidění dvojnosti rovná se ne-poznání.“

Fan řekl: „Spočínutí je ne-myšlení, je samo-tichost spočívající Sama v Sobě bez námahy.“

Jan řekl: „A chodí, nevidí, neslyší, zapomínaje sama sebe. A v tomto zapomnění sebe sama, které je velmi hluboké – **m i z í a v í c e j e j n e n í**.“

S á m

Z hlubokosti Sama Sebe hledí Lan. Je sám... Sám a sám...

Moře života kolem je tiché – myšlenek čefení zmizelo. Lan vposlouchal se do vlastního Ticha.

Ví, že toto Ticho je však majetkem všech bytostí...

Ví, že tyto „všechny bytosti“ je On Sám.

Usmívá se – do Sebebopohříženým úsměvem.

Vynořila se myšlenka jedné buddhistické sútry: „Prodlévej mnoho sám!“

Lan opět se tiše pousmál.

Tak jako mnohým ta která hudba stává se životní potřebou jako myšlení a mluva, podobně stala se vnitřní Samota součástí Lanovy bytosti. Nevadí mu proto zevní rozčeření, neboť poznává, že z něho vyvěrá a v něm se tratí.

Vyvěrá – tratí se – ztratilo se...

Dále usmívá se Lan do Sebe vhrouženým poloúsměvem a Vůně Velebnosti T i c h a mocně v mentálních velikých kruzích, šíří se, vlní se do daleka.

A t o t o d a l e k é j e s b l í z k ý m J e d i n é .

P o s e d l á

Je teplý letní, sobotní podvečer. Lan jde zvolna kolem Vltavského nádraží a zahýbá na Poříč. Má hlad a chce se někde zastavit v automatě, aby něco pojedl.

Pojednou ozval se za ním výkřik. Lidé se zastavují, ohlížejí se a dále v chůzi pokračují. Zastavil se též, ohlédl se a spatřil křičící ženu kolem padesáti let, oblečenou v černém ošumělém pláští a sešlapaných střevících. V ruce měla větší nákupní tašku s nákupem. Ostře řezané rysy obličej, urputně sevřené rty a hněvivý výraz nasvědčují jakémusi vnitřnímu boji. Ženě to cuklo mocně rameny, pak hlavou a na to ihned zakřičela:

„Jedeš, zatracenej hypnotizéře. To je hrozné, to je hrozné, hned to mám nad hlavou a hned mi to trhá srdce.“

Lan zůstal stát, čekaje, až žena přejde. Prohlédl jí pozorně v oči a ihned zjistil, že je mocně posedlá zlou bytostí, která z větší části zatlačila její vědomí v pozadí a zaujmula vládnoucí místo.

Lan zapomněl v tu chvíli zcela na hlad. Probudilo se v něm soucítění s touto nešťastnou ženou. Chtěl zjistit, kam jde, kde bydlí, jak se jmenuje. Počal ji nenápadně sledovati.

Žena, stále hubujíc, v samomluvě hovoříc hlasitě, zahrula z Poříče do Biskupské. A Lan spěšně za ní. Nemohl však ničeho zjistit z její další samomluvy. A žena hovoří a hovoří, nevnímá vůbec kolem sebe lidi. A ti se občas zastavují, otočí se, zakroutí hlavou a buď s úsměvem nebo se soucitem, dále v chůzi své pokračují, sledující vlastní zájmy, cílečky a nebo snad i Cíl.

Pojednou žena se ztratila Lanovi z očí. Černý plášť mihnul se za roh a nežli Lan za roh přišel, byl pryč. Kam se asi tato žena poděla? Tak se sama sebe Lan táže. Zahnul za další růžek a spatřil dveře chrámu Páně. Uvědomil si, že je na Petrském náměstí. Asi vešla ona žena do kostela. Lan vešel, ale nikde ji neviděl. Vešel právě ve chvíli pobožnosti.

Ovzduší jasné skromnosti příjemně jej ovanulo. Kněz se modlí a sbor hlasů po něm:

„Ó, Pane, smiluj se nad námi. Smiluj se a odpusť nám hříchy naše.“

Sbor hlasů doprovází slova kněze současně se zněním varhan.

V chrámě jsou přítomny skoro samé ženy. Starší i poměrně mladé a v jedné lavici samá mladá děvčata sedí. Lanovi blesklo myslí: „Tot' pozoruhodné, že zde nejsou vidět skoro žádní muži. Ó ano, vždyť ženy více citově žijí a více proto prožívají také utrpení. V bolestech života rodí a v bolestech velkých samy umírají. Jsou více ku hříchu náchylné, ale též více proto i Milosti Boží mají. Ó ano, vždyť ženy jsou velkými trpitelkami na zemi.“

A melodie varhan se linoucí, nějak mimořádně jímá srdce Lana a ovzduší ještě doplňuje hudbu a její zmlkání, že Lanovi se odtud pojednou ani nechce. Vždyť je to mnoho již let co naposledy byl v kostele a podivné sledování neznámé ženy, přivedlo jej vlastně v tato místa. Nikde však ji nevidí. Dává proto pozor blíže dveří, aby mu neunikla.

Po kratší chvíli rychle tato žena jde ze předu zpět k východu a rychle vychází a Lan má dojem, že je trochu uklidněna a že jde volněji. Vůni ovzduší, nalézající se v chrámu Sv. Petra zanechal za sebou jen jako milou vzpomínku. Jen skromně: „Ó, Pane, smiluj se nad námi, odpusť nám hříchy naše,“ tiše v něm slitovně zní a velké Soucítění jímá jej v myšlenkách s modlícími se ženami a pohání jej vpřed, aby sledoval dále vzdalující se ženu.

Však rychleji, neboť černý plášť opět za rohem zmizel. Lan ohlíží se na křižovatce a zahlédl, jak žena vešla do průchodu. Prošel jím též a ocítl se v Klimentské a spěchal za ní na nábřeží, kam zahrul, nábřeží Na Františku.

A pojednou musel se pár kroků za ní rychle zastavit, neboť vešla na pár schodů velké budovy a čtoucí nápis u vchodu do haly, počala velmi hlasitě křičet: „Nemocnice, hm, sviňárna je to a ne nemocnice, sviňárna, sviňárna.“

Plna zuřivosti vešla zpět na chodník, zrychlila krok a znovu silně jí to zatrhlo rameny, pak hlavou a celým tělem a nesrozumitelně hubujíc, pokračovala v cestě.

A sochy svatých na budově kláštera u Milosrdných dále tiše přes řeku hledí.

Lanovo soucítění s ubohou se prohloubilo.

Je teplo a žena, jdoucí od nemocnice na Františku, po svěží cestě kolem nábřeží, je asi teplem, delší cestou a stálou samomluvou zmořena, neboť v chůzi svléká černý plášť a současně pod ním modrý svetr, který svlékla úplně, přehodila přes nákupní tašku a plášť znovu oblékla. Pokračuje v chůzi a samomluvě.

Mladí, odpočívající v párech na lavičkách ohlíží se za ní a smějí se. Starší se zastavují a tak tato ubohá je stále středem pozornosti kolemjdoucích. Plno nádhery je kolem, příroda hýří, řeka čaruje a vše je plno radosti kolem řeky a Lanovi je pojednou velmi, velmi smutno. Vše plno života, mládí plno milování a zde před ním nešťastná, která je mocně posedlá vstoupivší do ní zlou mocí.

A žena dále zahýbá do Pařížské a dále přes Staroměstské náměstí do Železné. Zde chvilku se zastavuje před výlohou a oděvy a zase dále putuje, zahýbá do Rytířské. Zde jakýsi plešatý nastrojený frajer starý, jde naproti ní. Slyše její hlasitou samomluvu, zastavuje se a něco se jí táže. Ona však nevnímá. A on změniv směr cesty, sleduje ji. Na křižovatce Rytířské a Můstku ji dobíhá, taví se jí v cestu a znovu jí něco říká. Pohled jeho je plný chťiče. Tváře jeho jsou však vyžilé, a z celého jeho zjevu vyzařuje vyžilá nevázanost, smyslnost, která by sice ráda, ale celkem již nemůže. A žena jej vůbec nevnímá.

Na Můstku se zastavuje před krámem zlatnickým, jehož šperky jiskří z výlohy. Dále se zastavuje před cukrářským krámem, též na Můstku a přechází pak jízdní dráhu po pravé straně Václavského náměstí. Vplouvá v dav a chvílemi se zastavuje před výlohami s jídlem, lahůdkami a cukrářskými výrobky. A její na půl skelný zrak hltá a hltá. Nikde nic nekupuje. Snad zlý démon v této ženě vězící, byl za života velkým labužníkem.

A ošumělý černý plášť a velmi sešlapané střevice této nebohé ženy, znovu se dávají v pohyb uprostřed Václavského náměstí, směrem k museu.

A po Lanově hlubokém smutku, přichází pojednou nečekaně tichý, hluboký, neosobní Klid.

Proniká zcela Lanem, který se zastavuje tiše a přichází k náhledu, že zbytečno je dále sledovati tuto nebohou ženu. Soucítění s ní, které mu zůstalo v mysli, změnilo se pojednou uprostřed proudícího lidského davu ve velký Klid.

Proudící množství

Je kolem půl osmé večer. Lan stojí na rohu pasáže na Václavském náměstí. Nemá cesty, nemá cíle, zapomněl na hlad, ačkoli chtěl někde něco pojísti.

Zvláštní, dosud nepoznaný pocit se jej zmocnil. Pocit nevyhovitelný. Jasná vise, hluboká jako moře pronikla tiše stojícím tělem. Lanovi je v tento okamžik jasno, co je to soucítění se všemi.

Mluví se velmi rádo: „Soucítění se všemi.“ Však do důsledků prožívati, toť Hloubka všech hloubek. Toť neoddelitelná věc od plynulosti Poznání. Toť čistě mentální.

Proudící množství je velmi zajímavé, že dosud nikdy před tím Lan toho nevěděl, neboť zrak jeho v tomto směru byl málo rozevřený.

Zde postavy mláďat, sukýnek po kolénka, do široka načechraných, zvedajících se po každém kroku, nebo pasy uzoučké, stáhnuté širokými pásy, zde opět řadra chytře zvednutá, aby velmi sváděla a opět sukně tak příliš uzoučká, že krůčky malé a rychlé je třeba činit při chůzi a nebo zase kalhoty dívčí tak uzoučké, že obdivovat musí každý, jak možno je do nich nohám vklouznouti, zde zase pár elegantů, všichni se žlutými kravatami, zde opět jiný, který má vázanku světlefialovou, bijící v oči, a zde zase kráčí svižným krokem představitelka veliké Matky Indie v nádherném blyštivém přehozu, ovinutém vkusně kol těla a její dvě průvodkyně české jsou plny štěstí, že takovou snědou krasavici doprovází. A oči jiskří a jiskří, vždy znovu zvedající se žádostí a barvy šatů hýří skvělostí.

Na to vše Lan hledí odosobněn, jsa sám v sobě tichý, jakoby mrtvý, až sám sobě se diví, co se to s ním děje. Vidí podrobnosti do nejmenších detailů a vidí současně to vše jako mnohé a přece jediné barevné hýření, které nic neznamena, které je jako nic, které však přece musí být a je zde, aby bylo, zvedá se, aby se zvedalo a klesá, aby klesalo, proudí, aby proudilo.

Není to již Lan, který zírání. Jakýsi jasnostřeh, který nelze popsat. Jakési N ě c o zírání z Lana na S e b e S a m a. Toto N ě c o – S a m o, tato Ne-přítomnost, zírání očima Lana a přece Lan kupodivu to ví, a je totožný s tímto Samozíráním.

Desítky, stovky a další desítky a další stovky proudících tváří mají ve zracích vepsány různorodé žádosti. Tu žádost jedna, zcela mladická, teprve v rozpuku, zde již očekávající, zde plná zvědavosti, která však je klidná, zde opět žádost tichá, smutná a dále pomalá, líná, těžce se na světlo deroucí, to vše a daleko, daleko více, zrcadlí oči proudícího množství. Jedno však tyto oči množství mají společného. Spěchají ukojit svůj druh žádosti, třebaže někteří spěchají pomalu a jiní rychleji.

Zbarvené světlo svící z očí proudícího množství a Něco, co velikou je Ne-přítomností všeho a přece všeho Podstatou, dává Lanovi zvláštní schopnost v tuto chvíli, viděti vše najednou. Nepatrné drobnosti a celek v jeho mohutnosti a přece nicotě.

Množství různých žádostí vyzařující z proudícího davu, z očí lidských jedinců, proplétá se, seskupuje se, vlní se, jako plno kapek vodotrysku, který ozařován různými světly ve všech barvách a odstínech se lomí.

A když přechází v proudícím množství indická kráska, se dvěma českými průvodkyněmi, obalena v blyštivé nádherné hedvábí, klaní se v myslí Lan hluboce této krasavici, maje v myslí představu veliké Matky Indie, veliké nositelky Moudrosti pravé, kterou tato krasavice jakoby zastupuje.

A Ticho Hlubin hledí na Sama Sebe.

S neutuchajícím obdivem, který je nenásilný, přirozený, Lanovo roste Soucítění v ten okamžik se všemi. Snad mentální šlehnutí, poklonění se Matce Indii, vyvolalo toto Soucítění.

Lan obsáhl zrakem svým proudící množství, vložil v zrak vědomé Soucítění a vhlédl se hluboce v dav.

Je netělesný. Hledí shůry na tiše stojící tělo a na proudící množství těl kolem.

Je mrtvo kolem i v něm.

Život okolo, který zří, zří pojednou jen jako sen.

Uvědomiv si pojednou tělesnost, uvědomuje si, že se usmívá, nepřítomným, ne-světským úsměvem.

Š u n y a t a

Osip řekl Janovi: „Co je Prázdnota, o které hovoří Svatá Písma Východu? Je prázdná?“

Jan odpověděl: „Není.“

Osip řekl: „Je tedy plná?“

Jan odpověděl: „Není.“

Osip řekl: „Je tedy prázdná i plná, nebo ani prázdná, ani plná?“

Jan odpověděl: „Není.“

„Jaká je tedy, vysvětli to,“ řekl Osip.

Jan řekl: „Je Něčím.“

„Jak?“ tázal se Osip.

„Kdyby bylo možno říci,“ řekl Jan, „že je prázdná, představivost člověka ihned vytváří protikladnou představu, že je ohraničena plností. Kdyby byla plná, vzniká představa ohraničením prázdnotou. Kdyby byla prázdná a plná současně, nebo ani prázdná, ani plná, tu dále vzniká ve vědomí dvojnost. To však je chybou, neboť tato Prázdnota, neboli Šunyata je dvojnosti prosta, je mnohosti zbavena, neboť ona jako taková je Všejednotou, Jediností, nemající protějšku.“

„Je-li toto Něco všejednotou,“ řekl Osip, „musí mít tato Všejednota svůj protějšek, protiklad ve Všemnohosti a potom by byla tato Prázdnota dualistickou.“

„Není,“ odpověděl Jan.

„Jak? Vysvětli to,“ odpověděl Osip.

Jan řekl: „Tato Všejednota, je-li bez vznětů, je jako taková. Je-li se vzněty, jeví se jako Všemnohost. Jelikož však vzněty jsou jen vlnkami, bublinkami na Oceánu Skutečna, vynořují se, aby se vynořily a mizí, aby mizely. Oceán Skutečna zůstává však neměnný. Podobně tato Prázdnota zůstává neměnná, a proto, třebaže je dojem, jakoby měla dvě fáze, je jediná a nelze se činit o ní dohady, nemá-li člověk utrpět škody.“

„Co je Prázdnota, jinak ještě řečeno?“ tázal se Osip.

Jan řekl: „Prázdnota je Parinirvána.“

„Jak to?“ tázal se Osip.

Jan řekl: „Je-li moře s vlnami, to je, je-li Prázdnota s vybíhajícími z Ní vzněty, je to zjevná Nirvána. Je to zjevná tělesnost, která je těmito vzněty. Podle traktátu japonského, zvaného Dayniči-Nyórai, je to totožné s Šinyo-Araya-šiki.“

Rozpadne-li se tělesnost, rozpadnou se vzněty a tímto okamžikem je Parinirvána, která však přece jen je totožná s Nirvánou. Toto je však rozuměno u jedince plynule Osvíceného, Osvobozeného, ale ne u nevědomého.“

Osip řekl: „Jak to, že říkáš, že rozpadne-li se tělesnost, rozpadnou se vzněty? Když je plynulé Osvobození, tu ten, u koho nastalo, je již vznětů zproštěn.“

Jan odpověděl: „Jistěže, ale dokud žije v tělesnosti, tj. ve formě, ať již tato tělesnost je zjevná, nebo skrytá, je složena ze vznětů. Jsou to vzněty této Prázdnoty, čili Šunyaty, podobně jako celý viditelný a neviditelný vesmír je vzněty této Prázdnoty. Tak tedy i tělesnost, třebaže v ní nejsou již přítomny vzněty subjektivní (tj. osobní).“

„Již rozumím,“ řekl Osip a Jan ukončil řeč.

Snadné a přece nejobtížnější

Fan řekl Danovi: „Je snadné, Dane, dojít Sebepoznání.“

Dan řekl: „Pro někoho snadné, Fane, pro jiného nejobtížnější věcí na světě.“

„Jak to?“ tázal se Fan.

„Což nevíš, Fane,“ řekl Dan, „že autor Zelené tváře, Meyrink (čes. př. z roku 1925, str.15) říká, že „nejprve musí si člověk své staré oči vyplakati z důlků, nežli bude moci patřiti na svět novými očima?“

Což nevíš, Fane, že na téže straně, uvedené věci, říká, že „jest obtížnější dobytí si věčného úsměvu, nežli najít v tisíci hrobech světa lebku, kterou jsme v dřívějších životech nosili na ramenech?““

Fan řekl: „Ó, ano, vím to, ale přece nesnadné snadným se stává, jsou-li nalezeny správné prostředky, jsou-li dány podmínky.“

Dan odpověděl: „A jaký, Fane, jest jeden z hlavních prostředků?“

Fan řekl: „Za jeden z hlavních prostředků považuji mocnou tužbu po Pravdě, tak mocnou, až člověk pláče, a oddanost k této Pravdě.“

Dan odpověděl: „To však je to samé, Fane, co právě říká autor Zelené tváře, že „člověk musí si nejprve své staré oči vyplakati z důlků.“

Fan řekl: „Ano, je tomu tak, Dane. Pravdu máš, neboť již si vzpomínám, co nocí jsme probděli, nad sebou samými velmi plakali, oči mnohokrát od častého pláče zrudlé měli, jak mocnou touhu po Pravdě-Božství, jsme zmírali.“

Dan odpověděl: „Je tomu tak, Fane, neboť s velikým pláčem, který z hlubokosti nitra vyvěral, modlili jsme se s králem Davidem: „Hospodine, osvět' oči mé, abych neusnul snem smrti.“ A kořili jsme se v prach před Pravdou-Božstvím, ve svých myšlenkách, když v potoku slzí jsme bez hlesu s králem Davidem volali: „Já pak červ jsem a ne člověk, útržka lidská a povrhel vůbec.““

„A pak to přišlo,“ řekl tiše Fan.

„Ano, pak to přišlo,“ ještě tišeji odpověděl Dan.

Oblast „docelaničeho“

Osip Han řekl Fanovi: „Tak jsem poznal, co je to Bůh.“

„A jak?“ tázal se Fan.

Osip Han řekl: „Tak jsem ti jednou seděl a bylo mi moc smutno. Chtěl jsem umřít. A pak to přišlo.“

Odmlčel se a pokračoval: „Bylo to u mých rodičů ještě, kteří byli pryč. Byl jsem sám doma. Tak jsem chtěl umřít. Bylo to mocné. A když jsem chtěl umřít, ani nevím proč, tu pojednou, když jsem tak tiše seděl, zmizel jsem sám sobě a byl jsem nic.“

„A jak?“ znovu se tázal Fan.

„No,“ řekl Osip Han, „jak bych ti to vysvětlil, byl jsem úplně nic.“

„A jak jsi vnímal tuto nicotu? Viděl jsi při tom něco? Nebo byl přítomen nějaký jiný pocit?“

Osip Han řekl: „Nevnímal jsem nic, neviděl jsem nic, ale věděl jsem, že jsem nicotou.“

„Byl pocit smutku přítomen?“ tázal se Fan.

„Vůbec ne,“ odpověděl Osip Han, „ale, jak bych to řekl, bylo vědomí naprostého nic, naprostého zničení, ačkoli toto bylo současně tak mocným Klidem, jakého jsem nikdy v životě nepoznal. A v tomto nesmírném Klidu nemohlo nic existovat, žítí neboť jsem věděl, že je to jakoby smrt sama a bylo to pro mne samozřejmostí. A přece jsem existoval, jsa ztotožněný s touto jakoby neexistencí.“

„Výborné,“ odpověděl tiše Fan a po chvíli se tázal, „a jak ses vrátil zpět v tělesnost?“

Osip Han řekl tiše: „Vím jen, že se mnou matka cloumala a říkala, že když přišla domů, že jsem vypadal jakoby mrtvý. Byla též přepadlá, ale při tom klidná a řekla: „Osipe, jak jsem vkročila, viděla jsem Boha.“

„A jak?“ tázal se Fan.

„Nevím,“ odpověděl Osip Han, „říkám jen, co mi matka sama řekla.“

„Výborné,“ odpověděl tiše Fan.

Největší slib

„Co je největším slibem?“ tázal se Jir Jana.

Jan odpověděl: „Největším slibem, který nelze zrušit, aniž by člověk byl postižen nejpřísnějším trestem (buď již v tomto životě, nebo řadě životů dalších) je, když vlastní, nevnitřnější Podstatě, prosíce Ji o Osvícení, slibuje, beze slov, bez myšlenek, že Jí věrní zůstaneme.“

Jir řekl: „Jak je možno, beze slov, bez myšlenek něco slibovati?“

Jan odpověděl: „Je to pro věci neznalé k nepochopení, ale existuje hluboké, tiché volání, beze slov, bez myšlenek, jímž do hlubin sebe se obracíme, jsouce ztišeni a v tomto tichém, nepohnutém volání slibujeme nevnitřnější naší Podstatě, že jí zůstaneme na vždy věrní.“

V tomto zaslíbení se vlastnímu Božství, které je bezformové zasahuje velmi citovost-oddanost, která nic neočekává. A protože neočekává, tu N ě c o z hlubin člověka počíná se projevovat a oživovat hrudní oblast, která dosud spala.“

Jir se otázel: „Jak se to pozná?“

Jan řekl: „Často se to projevuje stupňujícím se příjemným teplem v hrudní oblasti. Máš dojem, jakoby toto teplo bylo Svatost sama. Také Jí skutečně je. Když je toto teplo ustálenější a neodchází, je to známkou, že je navázán kontakt živého s ne-živým. Toto živé stálé více pak neživé, tj. tělesnost prostupuje, až neživé nakonec zcela zmizí.“

Jir řekl: „Co je však příčinou, když zmizí toto živé teplo a dostaví se smutek?“

Jan odpověděl: „Příčina hlavní je, že pro věci pomíjející, zapomíná člověk Nepomíjejícího a tím porušuje zaslíbení, které Božství svému učinil. Proto Ono mizí.“

„Jak možno udržet toto teplo pravého Života v srdci?“ tázal se Jir.

Jan řekl: „Je to jednoduché, vezme-li člověk pokyn Písma, v němž je psáno: „Miluj Pána Boha svého, z celého srdce svého, ze vší duše své, ze vší mysli své.“ Uvažuj a domysli hloubku uvedeného výroku. Když domyslíš této hloubky, stupňující se Svatý Oheň stane se ti pravým Vůdcem na cestě, povede tě bezpečně až nastane doba, že s tímto Světlem zcela se ztotožníš.“

„Pak nezůstává z osobnosti již nic?“ tázal se Jir.

„Pak z ní nezůstane zcela nic,“ řekl tiše Jan.

V ý f u k p ě n y

Jan řekl Danovi: „Život je výfukem mýdlové pěny. Hledíš, a znovu hledíš, a nakonec zjišťuješ, že je jen povrchem bubliny, kterýžto povrch zdá se jakoby skutečný a přece je jen odrazem P r á z d n o t y , když bublina se roztrhne.“

Hledíš na život-svět-tělo jako na skutečnost, ale zjeví se jenom jako sen, když vědomí spočívá na špici hlavy.

Tělo zdá se ti uzavřené, formu mající. Mračna buněk však, jelikož jsou to mračna nevědomosti, způsobující, že člověk cítí se tělesný, uzavřený, osobní. Když Jedinost však tato mračna buněk prozáří, tu mračna nevědomosti zmizí a vnímáš, zříš, zažíváš tělesnost jako klam, uzavřenost jako klam, osobnost jako klam. Jsi netělesný, prost uzavřenosti, neomezený, ne-osobní, tak – jako je Stvořitel sám. Jsi s Ním totožný.

Bublina je stav bdění a bublinou též stav snění, a bublinou je i stav bezesný, neboť není-li přítomno Sebevědomí, co z toho, jsme-li v kamenném znehybnění?

Bdítí, toť velikou nutností. Nutnost tato musí však stát se přirozeností, neboť jinak nedošli bychom ztišení.

Nestane-li se bdění přirozeností (není myšleno stav bdění, čili rozvítí, nevědomost) upíná se bdící na toto bdění. Pro upínání se na toto bdění, stane se mu toto otrokářem, držícím jej v zajetí.

Cesta sebebdělosti jest cestou nejlepší. Však mizí ale i tato cesta, je-li dosaženo Cíle. Neboť, kdo, při dosažení Cíle, nad kým chtěl by bdít?

Je-li domyšlení, vzněty se sice dále zvedají, nebo i burácí, dožadují se, ale hledíme na ně jako neosobní diváci ničeho nemající společného s nimi.“

Uvnitř i vně

Lan, Dan, Fan a Jan spolu seděli. Všichni mlčeli. Tři první měli oči zavřené, jen Jan hleděl s očima otevřenýma před sebe, jakoby neviděl, nevnímal ničeho kolem sebe. Po delším mlčení, Jan promluvil:

„Bratři,“

„Hm,“ ozvali se oni.

„Je zajedno a přece dvojí,“ bratři moji. „Zbožňuje Jediného a přece s Ním zcela je totožný,“ dvojníci moji. „Je vedle Trůnu Jediného a přece současně uprostřed Trůnu stojí.“

Lan, Dan a Fan otevřeli oči, pohlédli mlčky na sebe, pak na Jana a dále mlčeli, čekající na další vysvětlení.

Jan pohlédl na ty tři a řekl: „Tak mě, dvojníci moji, bratři moji, blesklo něco z Janova Zjevení, neboť s tímto Janem mám něco, velice blízkého, společného. V jeho Zjevení, ve čtvrté kapitole, ve verši šestém psáno, stojí: „...a uprostřed trůnu a vůkol trůnu čtvero zvířat plných očí spredu i ze zadu.“ A dále, dvojníci moji, v devátém verši této kapitoly psáno stojí: „...a když ta zvířata vzdávala slávu a čest, i díky činění sedícímu na trůně, Tomu Živému na věky věků.“

Jan ustal hovořit a tělo jeho znehybnělo. Byl jakoby bez života.

Hluboký Klid voněl mezi těmi čtyřmi.

A ti tři dále seděli, oči přivřených a Jan seděl strnule, při očích rozšířených.

Probral se po chvíli ze strnulosti a zvolna řekl: „Dvojníci moji, v šestém verši stojí, že zvířata ta byla uprostřed i vůkol. Proč tedy vzdávala čest a slávu Tomu, Jenž byl uprostřed trůnu, když ona, plna očí (tato zvířata) byla uprostřed trůnu též?“

Ti tři otevřeli oči a zvolna řekli: „Protože musela.“

„Ano,“ odpověděl Jan, „protože musela.“

„To je to,“ řekl zvolna Jan, co říkal jsem, když dlouhé mlčení jsme přerušili.

„Je zajedno a přece dvojí. Zbožňuje Jediného a přece zcela je s Ním totožný. Je vedle trůnu Jediného a přece uprostřed trůnu současně stojí.“

„A byla čtyři ta zvířata,“ řekl Lan.

„A bez ustání dnem i nocí volala,“ řekl Dan.

„A nelze slovy, ani myšlenkami vyjádřiti, co volala,“ řekl Fan.

„To proto, že plna očí byla,“ odpověděl Jan.

„Volala sice: „Svatý, Svatý, Svatý Pán Bůh Všemohoucí, kterýž byl, kterýž jest a kterýž přijíti má,“ řekl Lan.

„Volala, a přece nevolala,“ řekl Dan.

„Byla zcela mlčící jako pěna,“ řekl Fan.

„Byla zcela mlčící jako Všemohoucí Pán, Jenž uprostřed trůnu seděl a přece uprostřed trůnu nebyl sám,“ řekl Jan.

Samo Sebe Božství zbožňuje, jelikož je Sebezbožněním.

Samo Sebe uctívá, jelikož je Sebeuctíváním.

Samo Sebe ze Sebe zrozuje – bez otce, bez matky.

Samo v Sobě stále každým bleskným okamžikem zmírá, proto je prosto dvou protikladů, tak zvaných život-smrt.

Čtvero zvířat

Když ti čtyři dále spolu seděli, řekl Jan: „Dvojníci moji, lvu podobné zvíře prvé, plné očí, o němž Jan ve Zjevení mluví, jež uprostřed trůnu i vůkol něho bylo, je Ohněm J e d i n é h o. Není to ten oheň pozemský, který pálí a je smyslovosti viditelný. Je to Oheň Moudrosti Jediného, Pána všeho, co bylo, je a bude.

Druhé zvíře, teleti podobné, plné očí, jež uprostřed trůnu i vůkol bylo, je Zemí J e d i n é h o. Není to země, smyslovostí vnímatelná, která neuspokojuje. Je to Zánik, Prapříčina, z níž J e d i n ý Sama Sebe rozvíjí. Je to Prapříčina všeho stvoření, Pralátka J e d i n é h o, Pána všeho, co bylo, je a bude.

Třetí zvíře, dvojníci moji, mající tvárnost člověka, je vodou J e d i n é h o. Není to voda pozemská, neuspokojící. Je to Voda Života Znovuzrozeného. A proto měla podobu člověka, protože člověk z vody stvořen jest. A jen, prolne-li jej Dech Pána všech, tato voda oživena jest a stává se Vodou Života, Vodou Jediného. Proto byla to Voda věčně Živého, Prvorozeného.

Čtvrté zvíře, podobné orlu letícímu je vzduch. Není to vzduch obyčejný, který každý smrtelník dýchá a vnímá. Jest to Vzduch čili Svatý Dech-Duch J e d i n é h o, uprostřed trůnu sedícího.

A čím by bylo, dvojníci moji, zvíře jedno bez druhého, toto bez třetího a toto zase bez čtvrtého a to opět bez předcházejícího? A čím by byl J e d i n ý , uprostřed trůnu jsoucí, kdyby nebylo oněch čtyř, plných očí – o nichž Jan ve Zjevení svém hovoří?“

Ti tři odvětili: „Ničím.“

„A proč?“ tázal se Jan.

Lan řekl: „Nemůže Samostatně býti Oheň Moudrosti, bez Pralátky Jedinosti.“

Dan řekl: „Nemůže býti Vody Života, bez současnosti Ohně Moudrosti a Pralátky Jedinosti.“

Fan řekl: „Nemůžu Svatý Dech býti jako takový, není-li přítomen Oheň Moudrosti, Pralátka Jedinosti a Voda Života.“

Jan řekl: „Ano, je tomu tak, jak říkáte. Proto nemohla a nikdy nemohou existovat tato zvířata plná očí, oddělena od sebe, a nebo oddělena od Jediného. Proto byla současně uprostřed trůnu a také okolo něho.“

Šestero křídel

Když ti čtyři dále spolu prodlévali, řekl Jan: „Mluví se ve Zjevení, čtvrté kapitole, osmém verši, že každé z těchto zvířat, plných očí, mělo šestero křídel. Co značila, dvojníci moji, tato křídla?“

„Neuvažovali jsme o tom,“ řekli ti tři.

Jan řekl: „Šestero křídel, toť šestero je. A kterých šestero? Hloubka, výška, sever, jih, východ, západ. Proto, dvojníci moji, je třeba dobře býti si vědom, že tato zvířata, plná očí, se šestero křídly, v š u d e se nalézala, všude se nalézá. Proto, vše také ví, proto, že plná jsou uvnitř i vně očí. Proto i uprostřed ve Svatostánku stojí a s Jediným společně kralují, třebaže se mu současně klaní.

Ta zvířata, lev, tele, člověk, orel, nebyla zvířata, ale představovala čtyři nezbádatelné přívlastky T o h o , uprostřed Trůnu kralujícího, to je Oheň Moudrosti, Prapříčinu Jedinosti (Zánik), Vodu Života a Dech Tohoto Jediného, bez druhého.

A že člověk jest zvíře též, není-li Probuzený, je jasné z výroku Janova Zjevení, že zvíře třetí mělo podobu člověka.

Hloubka, výška, sever, jih, východ, západ, z J e d i n é h o vyvěrají, vybíhají, veškerenstvo vyplňují, okolo Trůnu Jediného přebývají a přece současně s Jediným na Trůně stojí.“

„V pravdě,“ odvětili tři dvojníci Janovi.

Čtyřiadvacet starců

Když dále spolu seděli ti čtyři, řekl Jan: „Mluví se, dvojníci moji, ve Zjevení, čtvrté kapitole, čtvrtém verši, že okolo trůnu bylo čtyřiadvacet trůnů a na těch čtyřiadvacet sedících starců, v roucha bílá oblečených a na hlavách koruny zlaté měli.

A dále hovoří se ve Zjevení téže kapitoly, devátém a desátém verši, že „když ta zvířata vzdávala slávu a čest, i díky činění sedícímu na trůnu, tomu Živému na věky věků, padlo těch čtyřiadvacet starců před obličejem toho sedícího na trůnu a klanělo se tomu Živému na věky věků, atd.“ Kým bylo oněch čtyřiadvacet starců, dvojníci moji?“

„Neuvažovali jsme o tom,“ odvětili ti tři.

Jan řekl: „Bylo to čtyřiadvacet hodin, tj. den a noc, které nepřetržitě uctívají bezmeznou všudejsoucí Svatost. Byl to čas, jenž sluhou je Pána, jenž bez času.

Však současně, dvojníci moji, těchto čtyřiadvacet starců bylo Inteligencemi, jimiž onen Jediný, uprostřed trůnu se nalézající, vytvářel svět.

Tyto Intelligence jsou písmenami, které jsou totožná, zastoupena čísla a tato čísla opět vyjadřují geometrické obrazce.

A Nezměrný, Svatý Pán, budiž na věky věků zbožňován v každém zlomku času, vytvořil jimi vše viditelné a neviditelné.“

„A v každém zlomku času stále tvoří,“ řekl Lan.

„A současně též boří,“ řekl Dan.

„V pravdě vůbec netvoří, ani neboří,“ řekl Fan.

„V pravdě nikdy netvořil, netvoří, tvořiti nebude – neboť odevždy zůstává v Sobě Sám – Nepohnutý, Velebný, Tichý,“ odvětil Jan.

Všichni čtyři pohlédli dlouze na sebe a usmáli se tiše ve vzájemném porozumění.

Parašutista

Jir Chej řekl Danovi: „Mám za sebou sedmadvacet seskoků.“

Dan se tiše usmál.

Jir Chej řekl: „Baví mě to.“

Dan se otázal: „Z jaké největší výšky jsi skákal?“

Jir Chej řekl: „Asi z dvanácti set metrů.“

„Když se přibližuješ k zemi, jaké jsou pocity, než se padák rozevře?“

Jir Chej řekl: „Je to jakési napnuté očekávání.“

„A není ani zlomek pocitu strachu?“ tázal se Dan.

„Někdy trochu ano, dokud se nerozevře padák a je-li to blízko země.“

„Stalo se ti to již?“

„Stalo,“ odvětil Jir Chej, „ale v tom případě máme ještě jeden rezervní padák.“

„A kdyby se i ten neotevřel?“

„To se musí riskovat,“ odvětil Jir Chej.

Dan se pousmál.

„Co se usmíváš,“ tázal se Jir Chej.

„Tomu riskování,“ řekl Dan, „neboť podobně musí se riskovati život, chceme-li jej zachovati, nebo aby bylo srozumitelnější, chceme-li jej nalézt.“

Jir Chej pohlédl klidně a bystře na Dana a řekl: „Mluvíš o něčem skrytém, Dane, alespoň mám ten dojem.“

Dan odvětil: „Existuje, Jire, totiž ještě jiné skákání, bez letadla, bez padáku. Skočíš a hluboko se ponoříš. Padáš a padáš a znovu padáš. Dostaneš-li strach, jenom zlomek, spadneš zpět, ale tělesně se nezabiješ, spadneš na zemi, které se říká člověk a jsi nespokojen. Nemáš-li ovšem strach, padáš a znovu padáš a sebe stále více zapomínáš. Když v tomto neustálém padání dojdeš konce, nedopadneš, ale ztratíš se. Zjistíš, že propast, která neměla dna, zmizela a zde naleznáš N ě c o , co poskytuje větší radosti a trvanlivější než zážitky největších a nejzkušenějších parašutistů světa.“

„Může být,“ odvětil zamyšleně Jir Chej, „jednou si o tom musíme více pohovořit.“

„Bude-li to mět býti,“ odvětil úsměvně Dan...

Na základě podnětu Jana Lípy přepsal ze stejnojmenného samizdatu Marcel Brůx roku 2012.

Bezplatné internetové vydání knihy
Františka Heina
VELEBNOST TICHÁ
pro Vás ze stejnojmenného samizdatu
připravili
Marcel Brůx
a Jan Lípa
roku 2012.

Tento text je určen pouze pro soukromé studium.
Prosíme, akceptujte to.
Děkujeme!

© František Hein, 1959, 2012
© Jan Lípa, 2012
© www.arahat.cz, 2012

<http://www.arahat.cz>
silamoudrosti@centrum.cz